

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๕

คำนำ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ร่วมกับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และยุทธศาสตร์ เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์นำมาใช้เป็นแผนหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้ กำหนดให้มีการปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเป็นประจำทุกปี

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ และส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยได้เพิ่มเติมนโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้อง และร่วมกันปรับปรุงข้อมูลการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเพิ่มเติม แผนงาน/โครงการที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด ซึ่งต้องขอขอบคุณทุกส่วนราชการ และผู้แทนเกษตรกร ที่ให้ข้อมูล จนทำให้เอกสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังว่าข้อมูลตามเอกสารฉบับนี้ หน่วยงานต่างๆ จะได้นำไปใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดทำรายละเอียดในการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนา ภาวการณ์เกษตรของจังหวัดสมุทรปราการต่อไป

สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
ส่วนที่ ๑	บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสมุทรปราการ	๓๔
ส่วนที่ ๓	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ	๕๙
ส่วนที่ ๔	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๖๓
ส่วนที่ ๕	แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)	๗๗

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔	๓๖
ตารางที่ ๒	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔	๓๗
ตารางที่ ๓	การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรปราการ	๓๘
ตารางที่ ๔	จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ	๓๘
ตารางที่ ๕	สถิติผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง จำแนกตามประเภทผู้ใช้จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๔๓
ตารางที่ ๖	สถิติการประปา เป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๓	๔๓
ตารางที่ ๗	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เรียงตามมูลค่า GPP สูงสุด ๑๐ อันดับแรก	๔๕
ตารางที่ ๘	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อคน ปี ๒๕๖๓ (GPP per capita) สูงสุด ๑๐ อันดับแรก	๔๕
ตารางที่ ๙	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓	๔๕ - ๔๖
ตารางที่ ๑๐	จำนวนครุภัณฑ์รถแทรกเตอร์และจำนวนแรงงานภาคการเกษตร ของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๔	๔๖
ตารางที่ ๑๑	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๔	๔๗
ตารางที่ ๑๒	การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๔	๕๐
ตารางที่ ๑๓	การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๔	๕๐
ตารางที่ ๑๔	แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	๕๑
ตารางที่ ๑๕	แสดงข้อมูลจำนวนรายและเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาเลี้ยงร่วมกับกุ้งขาวแวนนาไม ของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๕	๕๑
ตารางที่ ๑๖	แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ๑	๕๒
ตารางที่ ๑๗	แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ๒	๕๒
ตารางที่ ๑๘	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ด้านพืช	๕๓
ตารางที่ ๑๙	ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๔	๕๓
ตารางที่ ๒๐	ข้อมูลสินค้า OTOP ของจังหวัดสมุทรปราการ	๕๔ - ๕๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ ๒๑	ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ	๕๕
ตารางที่ ๒๒	ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๕	๕๖
ตารางที่ ๒๓	จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕	๕๖
ตารางที่ ๒๔	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕	๕๖
ตารางที่ ๒๕	ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๔	๕๗
ตารางที่ ๒๖	จำนวนเกษตรกร Smart farmer ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕	๕๗
ตารางที่ ๒๗	จำนวนเกษตรกร Young Smart Farmer ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕	๕๗
ตารางที่ ๒๘	ข้อมูลแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวเปลือกในจังหวัด/นอกจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕	๕๘
ตารางที่ ๒๙	ข้อมูลโรงสีข้าวของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรในชุมชน ปี ๒๕๖๕	๕๘
ตารางที่ ๓๐	ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕	๕๘
ตารางที่ ๓๑	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ	๖๑
ตารางที่ ๓๒	การจัดทำ TOWS MATRIX เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๖๒

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๗๒ (๔) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกร ประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกิน โดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา ๗๕ (วรรค ๓) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ ประเภทต่างๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและ แก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยง กับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญและสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจ ให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อน นโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมาย ระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี

(ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผล การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อย่างเจริญ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

(๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตรจะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต และการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนาได้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกร และชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจน เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริม ด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งใน และต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น**ตัวชี้วัด** อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)**เป้าหมายที่ ๒** ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น**ตัวชี้วัด** ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และ เชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลาง และเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับ ชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น**ตัวชี้วัด** อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)**เป้าหมายที่ ๒** วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุก ตำบลเพิ่มขึ้น**ตัวชี้วัด** จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูป ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญา ที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิตเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์ และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบต่อ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทาน สินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น

และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศ มี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศ

^๓ ประกาศ นร. เรื่องการประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง

ตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูป เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย **“สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด**หมุดหมายการพัฒนา** จำนวน ๑๓ ประการ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทย **“สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๖๔, ตุลาคม) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME, SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจสามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกัน และการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลัน

ของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูงสุดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยน่านวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖
โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงานไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนใน

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๐, เมษายน) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

การมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนากายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อเพื่อแม่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเพื่อแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของ

เศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่ การเดินทางไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาส ของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือ แก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียงเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่ เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไก จตุภาคี เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขัน ได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิต และบริการเดิมให้สามารถเติบโต ได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสีย ในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจ หมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึง การยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิต และการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติ มาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรม ให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริการที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ

ของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นแนวหน้า เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง
๒. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง
๓. พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม
๔. เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย
๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน
๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาลิงแวดล้อมเมือง

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร รวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ราบ ๒๑.๙ ล้านไร่ ทำการผลิตพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่สำคัญในการผลิตพืชผักและผลไม้

๒. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงของภัยแล้ง ในปี ๒๕๖๒ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๓๑.๓ สูงกว่าระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๖๔, กรกฎาคม) ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๓. **ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ** เมื่อเทียบกับผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๒,๑๑๒.๕๖ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๙๓,๘๕๒.๕๖ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๖๐,๖๗๖.๘๘ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑั้มวลรวมภาคการเกษตรภาคเหนือมีมูลค่า ๓๓๓,๑๙๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๖ ของผลิตภัณฑั้มวลรวมภาคเหนือ

๔. **กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า** เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้นตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต อาทิ การใช้โดรน การใช้แอปพลิเคชันทดแทนแรงงานเกษตรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” ตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณฑั้พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมืองเขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค

๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

ทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่เป็นพืชเชิงเดี่ยวพึ่งพาน้ำฝนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑั้การเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑั้ภาคพืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น

กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคกลาง

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง

๒. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ

๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ

๔. พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

๕. พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๖. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง - ตะวันตกให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

๗. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยภาคกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำการเกษตร จึงมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผักผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ ยังมีคำสั่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลาง ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๒๒๖,๗๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๙๕,๙๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ ภาคเกษตรของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคและร้อยละ ๑๖.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลางในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๙ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวร้อยละ ๒.๓ ต่อปี สำหรับปัญหาสำคัญของการทำเกษตรภาคกลางที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข คือ รูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินที่เสื่อมโทรมและหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้นตามแรงผลักดันทางเศรษฐกิจทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลง นอกจากนี้แนวโน้มต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของภาคกลางมีสูงขึ้นจากค่าจ้างแรงงานและราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งค่าจ้างในการทำการเกษตรต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นผู้พ้นวัยหนุ่มสาวแล้ว จึงใช้การทำเกษตรในรูปแบบการจ้างดำเนินการมากขึ้น เช่น การจ้างเตรียมดิน และการจ้างเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๒. ภาคกลางถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๔.๖ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๙ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ ๙.๖ และนครปฐม ร้อยละ ๘.๙ สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของภาคกลาง ได้แก่ ข้าว แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท และพระนครศรีอยุธยา มันสำปะหลัง แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี อ้อยโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดลพบุรี และสระบุรี นอกจากนี้ยังมีกล้วยไม้ เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศ

คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมา คือ สมุทรสาคร **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **โคนม**เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม **โคเนื้อ**เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสุพรรณบุรี **สุกร**เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี และสระบุรี **เปิดเนื้อ**เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เปิดไข่**เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ อ่างทอง นครปฐม ชัยนาท ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ**เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม และ**ไก่ไข่**เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี และกาญจนบุรี สำหรับ**ด้านประมง**ภาคกลางมีศักยภาพในการทำการประมง ทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ

๓. **พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ** ปี ๒๕๖๒ ภาคกลาง มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ ทำให้ภาคกลางมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ซึ่งสูงกว่า ภาพรวมระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. **เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก** จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรอง เกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๗๔๘.๐๑ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๓๑๖.๐๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๑๐,๔๓๑.๙๒ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๓๐,๖๕๑.๘๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๖๐.๕๗ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๘,๙๙๑.๒๙ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ ราชบุรี ปทุมธานี นครปฐม และกาญจนบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม สระบุรี และสุพรรณบุรี ในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะมีมากขึ้นตามพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้อง ดำเนินการและขยายผลต่อไป

ภาคตะวันออก

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของ ประชาชนที่ดี” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน

๒. พัฒนาการเกษตรคุณภาพและผลตอบแทนสูง เชื่อมโยงสู่การผลิตอาหารปลอดภัย การผลิต พลังงานทดแทน และพืชสมุนไพรทางการแพทย์

๓. รักษาและยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวทางเลือก รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่เน้นคุณค่า อัตลักษณ์ ความยั่งยืน และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้มีความทันสมัยและน่าอยู่ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย

๕. รักษาและยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนประเทศกัมพูชาให้มีมูลค่าสูง มีความมั่นคง และเป็นประตูเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๖. เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตร ทั้งการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตข้าว พืชผัก พืชหัว อาทิ มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตผลไม้และผลไม้แปรรูปที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งยังมีศักยภาพในด้านการทำประมง ทั้งประมงชายฝั่งและประมงน้ำลึก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๑๘๔,๓๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๑,๑๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๙ การเกษตรของภาคตะวันออกมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๓.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี การเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น คุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากการแย่งใช้น้ำระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป็นต้น

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๙.๙ รองลงมา คือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๑๔.๔ ฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๐.๗ และตราด ร้อยละ ๑๐.๔ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งด้านการเพาะปลูก การเลี้ยงปศุสัตว์ และการประมง **สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก** ได้แก่ **ข้าวและพืชไร่** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี **ผลไม้** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **ทุเรียน** จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด **มังคุด** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง **ลำไย** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **เงาะ** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด **ลองกอง** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **ไก่เนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก และชลบุรี **เปิดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และระยอง **เปิดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และ**สุกร** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ

จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี และระยอง สำหรับด้านประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมง และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงสุด คือ จังหวัดตราด รองลงมา คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และจันทบุรี ตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคตะวันออก มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๒.๙๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๒.๗๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๗ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ และคิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๐.๘ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มี สัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๘๙๐,๕๘๖.๓๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๘๖๓,๒๗๓.๘๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๗,๓๑๒.๕๒ ไร่ โดยจังหวัดของภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรอง แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดตราด สระแก้ว และระยอง และเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสิ้น ๔,๖๑๖.๗๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๑๑.๘๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๐๐๔.๙๐ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง

ภาคใต้

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง

๒. พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค

๔. อนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน

๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาค มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๙,๒๔๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๐.๙

ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค มีอัตราขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๑.๕ และสูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคได้ คือ ยางพารา ประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม้ผลและปาล์มน้ำมัน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๓ ๒๐.๐ ๑๘.๑ และ ๑๑.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๑ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๙ ๑๕.๗ ๑๐.๓ และ ๑๒.๕ จะเห็นได้ว่า การผลิตไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ขณะที่ยางพารามีสัดส่วนลดลง เนื่องจากราคายางพาราในตลาดโลกที่ลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙

๒. ยางพารามีพื้นที่ปลูกลดลงแต่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคได้ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั่วประเทศลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๑.๔๐ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๗ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของภาคได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๒.๗ ของผลผลิตทั่วประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันจาก ๒๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒

๓. ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคได้ ปี ๒๕๖๒ ภาคได้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕.๑๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั่วประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๔.๑๙ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๕ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๒ ล้านไร่ ตามลำดับ และปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๑๔.๕๙ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๙ ของผลผลิตทั่วประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จาก ๒,๗๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๓,๐๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่

๔. ภาคได้เป็นแหล่งทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยมีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๐,๘๑๔ ตัน มูลค่า ๔,๑๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๗.๘ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีปริมาณ ๑๑๒,๗๔๒ ตัน มูลค่า ๔,๓๖๙ ล้านบาท โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ชุมพร และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของภาคได้ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง ในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๒,๖๓๔ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๗๒,๑๙๓ ตัน โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญของภาคอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ มีขนาดฟาร์ม ๑๘.๐๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๑๙.๗๖ ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๘๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรร้อยละ ๑๕.๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุดร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๙.๘ และจังหวัดกระบี่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรต่ำที่สุดของภาค ร้อยละ ๒.๙ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชลประทานในช่วงฤดูฝนไม่ให้ท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคใต้ชายแดน

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เพื่อการส่งออกบนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข
๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค แต่เป็นการผลิตแบบเดิมและมีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๔๐,๓๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคหัตถ์ร้อยละ ๓.๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล อัตรการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ หัตถ์ร้อยละ ๒.๘ ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เนื่องจากการขยายตัวในการผลิตไม้ผลและปศุสัตว์

๒. ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๖๔ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๒ มีผลผลิต ๐.๕๓ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๒๖ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัมต่อไร่ จังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส ๑.๐๐ ล้านไร่ เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำประกบกับผลของนโยบายลดพื้นที่ปลูกยางพารา เกษตรกรจึงเปลี่ยนแปลงพื้นที่จากการปลูกยางพาราเป็นการปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ปาล์มน้ำมัน พืชทางเลือกอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ทุเรียน เป็นต้น

๓. ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๑๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๖ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๑๗๒ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๘๗ กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกในที่ราบลุ่มและพื้นที่นาร้างซึ่งมีปัญหาคุณภาพดิน การใช้สายพันธุ์คุณภาพต่ำ รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ในวิธีการปลูกและการดูแลรักษาสวนปาล์มที่ถูกต้องเหมาะสม

๔. การประมงประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากทรัพยากรทางทะเลเสื่อมโทรม ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๐๘,๑๐๕ ตัน หรือร้อยละ ๓๙.๑ ของปริมาณ สัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๔,๙๓๒ ล้านบาท โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกล่าจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม และกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๓๐ ไร่ มีผลผลิต ๓,๗๐๗ ตัน โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี

๕. ปศุสัตว์ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงแพะจำนวน ๑๗๓,๐๔๙ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อจำนวน ๓๗,๘๑๒ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดีและการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมคุณภาพพันธุ์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๖. พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔ ของพื้นที่ภาคใต้ชายแดน และคิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๕.๕

ไร่อ้อยไร่ละ ๑๙.๘ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดปัตตานีมีขนาดฟาร์มที่ถือครองอ้อยไร่ละ ๘.๑ ไร่ต่อครัวเรือน

๗. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๘๔ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๔.๕ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนอ้อยไร่ละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖

๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวมมีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑมวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตร

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมายและการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๔

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร. เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

^๔ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) **ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต** โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) **ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์** การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) **ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรมเป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) **การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด** โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตรด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) **ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐** เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓ S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่งของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐานสามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกันการระบาดของโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรพอเพียงและ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิกการใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อน

โดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular – Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากรและครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลายใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชฯ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรเอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจ ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษารถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกร แบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจ และความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่ และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออก และนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน ได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสม ในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการและการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผล ที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้ และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันที่

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิกการใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหาร

ของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหาร และบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

- ๓) การรับเรื่องร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาว และแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๘ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๘.๑ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ มีฐานเศรษฐกิจส่วนใหญ่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม และภาคพาณิชย์กรรม เป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตปริมณฑล จึงเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออก ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของจังหวัดด้านการพัฒนาเมือง อย่างไรก็ตาม แนวทางการพัฒนายังคงส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานในทุกภาคส่วน ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ สาธารณสุข การศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้

- ๑) วิสัยทัศน์ “เมืองอุตสาหกรรมสะอาด เกษตรปลอดภัย ท่องเที่ยวอย่างมีคุณค่า พัฒนาเมือง และคุณภาพชีวิตที่ดี”
- ๒) แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมเพื่อการแข่งขันในระดับสากล และพัฒนาเมืองควบคู่การฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยการจัดการด้านการศึกษา สาธารณสุข ศาสนาศิลปวัฒนธรรม สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ อย่างเพียงพอและทั่วถึง
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมระบบ Logistics เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจภูมิภาคอื่นและ เศรษฐกิจอาเซียน โดยพัฒนาการบริหารจัดการ และปรับปรุง โครงข่ายการคมนาคมขนส่งให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อกระตุ้นและ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์แหล่ง ศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ โดยพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ สินค้าและบริการ รวมทั้งส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการท่องเที่ยว
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน โดยพัฒนาระบบป้องกัน และแก้ไขปัญหาภัยคุกคาม ความมั่นคง รวมทั้งโรคอุบัติใหม่

๒.๘.๒ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กลุ่มจังหวัด ภาคกลางปริมณฑล

กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม และสมุทรปราการ มีจังหวัดนครปฐมเป็นเจ้าภาพหลักในการประสานและขับเคลื่อนการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนงาน/โครงการ กลุ่มจังหวัด ภาคกลางปริมณฑลได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้

- ๑) วิสัยทัศน์ “กลุ่มจังหวัดอัจฉริยะที่ยั่งยืน (Smart and Sustainability Cluster)”
คำนิยาม “กลุ่มจังหวัดของเรามุ่งเป้าหมายการพัฒนาให้ประชาชนอยู่อย่างสุขสบาย และยั่งยืน โดยการนำเอาเทคโนโลยีมาผสมผสานกับการใช้ชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการทำเกษตรอัจฉริยะ เพื่อผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยเน้นที่ Smart Farmer และส่งเสริมธุรกิจเชิงพาณิชย์ e-Commerce เศรษฐกิจ อัจฉริยะ Smart Economy เน้นกระบวนการผลิตภายใต้โครงสร้างพื้นฐาน ที่เราได้พัฒนา และสนับสนุนโครงข่ายคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสัญจร Smart Mobility รวมถึงความมั่นคงและ ปลอดภัย Smart Safety กับการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนทำให้ผู้สูงอายุ ใช้ชีวิตได้สุขสบายแม้จะอยู่ที่บ้านสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี Smart Healthy”

๒) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ :

พัฒนากระบวนการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมด้วยระบบธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ๑.๑ พัฒนาชุมชนการผลิตด้วยการส่งเสริมปัจจัยการผลิตที่ทันสมัยต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๑.๒ เพิ่มสินค้านวัตกรรมด้วยเทคโนโลยีเพิ่มมูลค่าสอดคล้องกับความต้องการของตลาดสากล
- ๑.๓ สนับสนุนให้เกิดการขยายตัวการจัดการระบบผลิตตามแนวทางการปฏิบัติที่ดี การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพระดับฟาร์ม และสร้างผู้แนะนำการพัฒนาระบบการผลิตตามมาตรฐาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ :

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และระบบป้องกันบรรเทาพิบัติภัย แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง คือ พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและระบบป้องกันน้ำท่วมเขตเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ :

พัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุอยู่ แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง คือ เสริมสร้างอาชีพให้ประชาชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ :

พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงวัฒนธรรมที่หลากหลาย แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง คือ พัฒนาพื้นที่เชิงการเกษตรมูลค่าสูง รองรับการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้แบบ One day trip และเพิ่มรายได้จากกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

๔) ลักษณะดิน

จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น ๖ กลุ่มชุดดิน (หน่วยที่ดิน) ดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๒ เป็นกลุ่มชุดดินเหนียว ที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนทะเล บริเวณที่ราบลุ่มที่เป็นน้ำกร่อยอยู่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี เมื่อดินแห้งจะแตกกระแหงเป็นร่องลึก โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง และมีรอยอุกในดิน สีดินส่วนใหญ่จะเป็นสีเทาหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบผลึกยิปซัมเล็กน้อย ดินเป็นกรดจัด ค่าพีเอช (pH) ๔.๕ - ๕.๐ พบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์หรือชั้นดินกรดกำมะถันที่เป็นกรดรุนแรงลึกกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร ทั่วมุมอยู่บนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ดินเป็นกรดรุนแรงมาก ค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า ๔.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด นอกฤดูทำนา บางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่ เช่น พืชตระกูลถั่วต่างๆ บางแห่งถูกปล่อยทิ้งร้าง

ปัญหาหลักในการใช้ประโยชน์ดิน ได้แก่ ดินเป็นกรดรุนแรง ทำให้ผลผลิตต่ำ จำเป็นต้องใส่วัสดุคูปูนเพื่อลดความเป็นกรดลง

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๓ เป็นกลุ่มชุดดินเหนียว ที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างลำน้ำและตะกอนทะเล บริเวณที่ราบลุ่มที่เป็นน้ำกร่อยอยู่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี เมื่อดินแห้งจะแตกกระแหงเป็นร่องลึก โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง และมีรอยอุกในดิน ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีแดงปะปน หรือพบผลึกยิปซัม ดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง ค่าพีเอช (pH) ๗.๐ - ๘.๕ ทั่วมุมอยู่บนตะกอนทะเลสีเขียวมะกอกที่ความลึก ประมาณ ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน และพบเปลือกหอยปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมากๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน หรือถ้าหากอยู่ในบริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้นลงอยู่ในรอบปี อาจพบปัญหาดินเค็มบ้าง

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๔ เป็นกลุ่มชุดดินที่ถูกยกร่อง มีลักษณะของดินตอนบนทั่วมุมเป็นชั้นๆ จากการขุดดินในร่องขึ้นมาถมบนคันดิน เพื่อใช้ปลูกพืชและไม้ให้น้ำท่วมถึง ส่วนใหญ่พบบริเวณที่ราบลุ่มที่มีน้ำท่วมสูงหรือที่ลุ่มใกล้ทะเล การระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นกลุ่มดินเหนียว การระบายน้ำดีปานกลาง ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วย ส่วนใหญ่เกษตรกรได้ทำการขุดยกร่องเพื่อทำการปลูกพืชผลต่างๆ มาเป็นเวลานาน ทำให้สภาพผิวดินเดิมเปลี่ยนแปลงไปมาก มีการปรับปรุงดินอยู่เสมอ ดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง ค่าพีเอช (pH) ๖.๐ - ๗.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ดินในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้รับการปรับปรุงบำรุงดินเป็นอย่างดี จึงถือว่าไม่มีปัญหาแต่ประการใดในเรื่องคุณภาพของดิน ยกเว้นดินตามชายทะเลบางแห่ง ซึ่งยกร่องใหม่ อาจมีปัญหาเรื่องความเค็ม รวมถึงดินบริเวณที่ลุ่มในกลุ่มอื่นๆ ที่เริ่มพัฒนาพื้นที่โดยการยกร่องและทำคันดิน อาจจะมีการปรับปรุงบำรุงดินไม่ดีพอ

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๕ เป็นกลุ่มชุดดินเปรี้ยวจัดและเป็นดินเค็ม ที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนทะเล บริเวณที่ราบลุ่มที่เป็นน้ำกร่อยหรือน้ำทะเล ซึ่งจะมีน้ำทะเลท่วมเป็นครั้งคราว ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี เนื้อดินบนเป็นดินเหนียว สีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีแดงปะปน และพบชั้นดินที่เป็นกรดรุนแรงมาก ค่าพีเอช (pH) ๔.๐ หรือต่ำกว่า ซึ่งมีจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์อยู่ในระดับตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ดินล่างเป็นดินเลน สีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีเศษพืชที่กำลังเน่าเปื่อยปะปนอยู่ด้วย ดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง ค่าพีเอช (pH) ๗.๘ - ๘.๕ แต่มีศักยภาพเป็นกรดรุนแรง หากขุดเอาดินเลนขึ้นมาถมทับดินบน จะทำให้ดินเลนมีความเป็นกรดรุนแรงมากขึ้น ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินเป็นกรดรุนแรงมากและเป็นดินเค็ม ต้องการการแก้ปัญหาทั้งความเป็นกรดและความเค็ม จึงจะนำมาใช้ปลูกพืชได้ ซึ่งต้องลงทุนสูงมาก ควรฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนเพื่อเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๑๒ เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้เป็นกลุ่มชุดดินเลนเค็ม ที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนทะเล บริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี มีน้ำทะเลแช่ขัง เป็นดินเลนละเอียด เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง พบเศษซากพืชปะปนจำนวนมาก ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาปนเขียว ดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าพีเอช (pH) ๗.๐ - ๘.๕ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน มีพื้นที่เป็นป่าเสื่อมโทรมและป่าสมบูรณ์ บางแห่งเปลี่ยนสภาพมาเป็นบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง หรือทำนาเกลือ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินเลนไม่มีโครงสร้าง และเป็นดินเค็ม มีน้ำทะเลท่วมถึง จึงไม่เหมาะที่จะใช้ปลูกพืช ควรรักษาหรือฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ เป็นกลุ่มชุดดินเลนเค็มที่มีกรดกำมะถันแฝง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนทะเล บริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี มีน้ำทะเลแช่ขัง เป็นดินเลนละเอียด เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว พบเศษซากพืชปะปนเป็นจำนวนมาก เป็นดินที่มีสารประกอบกำมะถันปะปนอยู่มาก ในสภาวะปกติที่ดินมีน้ำแช่ขัง ดินจะเป็นกลางหรือเป็นด่างปานกลาง ค่าพีเอช (pH) ๗.๐ - ๘.๕ เมื่อระบายน้ำออกไปหรือชุดดินล่างขึ้นมาถมตอนบน สารประกอบกำมะถันจะแปรสภาพปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดมากหรือกรดรุนแรง ค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า ๔.๕

พื้นที่ส่วนใหญ่ของดินนี้ เป็นพื้นที่ป่าชายเลน แต่ปัจจุบันมีพื้นที่จำนวนมากที่ตัดแปลงมาใช้ทำนาเกลือ เลี้ยงปลา หรือทำนาเกลือ การทำนาเกลือหรือเลี้ยงปลา ถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเกิดกรดและเกิดสารพิษบางอย่าง เช่น ก๊าซไข่เน่า เป็นต้น

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

จังหวัดสมุทรปราการมีอากาศแบบชายทะเล เนื่องจากมีพื้นที่บางส่วนอยู่ติดกับอ่าวไทย จึงได้รับอิทธิพลของลมทะเลและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อากาศเย็นสบายตลอดปี ไม้ร้อนจัดและไม่หนาวเย็นจนเกินไป ฤดูร้อนเริ่มเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ฤดูฝนเริ่มเดือนมิถุนายน - ตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๖๔	๑,๗๙๖.๕
๒๕๖๓	๑,๕๓๔.๓
๒๕๖๒	๙๖๒.๖
๒๕๖๑	๑,๕๒๔.๒
๒๕๖๐	๑,๖๕๐.๙
๒๕๕๙	๒,๐๘๒.๗
๒๕๕๘	๑,๖๔๘.๔
๒๕๕๗	๑,๒๑๕.๘
๒๕๕๖	๑,๗๐๗.๐
๒๕๕๕	๑,๑๓๙.๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ (c)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๓๖.๐	๑๖.๖	๒๘.๖	๙๙	๓๕	๗๕
๒๕๖๓	๓๖.๐	๑๙.๑	๒๙.๐๙	๙๘	๓๔	๗๕.๒๙
๒๕๖๒	๓๖.๕	๑๘.๔	๒๙.๑๓	๙๙	๓๐	๗๔.๓๒
๒๕๖๑	๓๖.๐	๑๘.๙	๒๘.๗๕	๙๙	๔๐	๗๖.๓๙
๒๕๖๐	๓๖.๐	๑๖.๖	๒๘.๗๕	๙๙	๓๓	๗๕.๔๒
๒๕๕๙	๓๕.๘	๑๖.๐	๒๘.๙๖	๙๗	๓๖	๗๕.๗๔
๒๕๕๘	๓๖.๘	๑๗.๓	๒๘.๘๙	๙๘	๓๐	๗๕.๕๔
๒๕๕๗	๓๔.๙	๑๕.๑	๒๘.๔๕	๙๗	๒๘	๗๖.๑๔
๒๕๕๖	๓๕.๘	๑๖.๙	๒๘.๓๙	๙๗	๓๗	๗๖.๙๑
๒๕๕๕	๓๘.๔๐	๒๐.๗๐	๒๙.๕๙	๙๕.๐๐	๓๓.๐๐	๖๗.๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและบางปะกง (ตามการแบ่งลุ่มน้ำหลักของประเทศไทยโดยคณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ) มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านจังหวัด โดยไหลผ่านอำเภอบางพลี และอำเภอบางเสาธง ระยะทางรวมกันประมาณ ๓๐ กิโลเมตร คลองธรรมชาติและคลองชลประทาน ประกอบด้วย คลองธรรมชาติ^๑ จำนวน ๔๘ คลอง ความยาวรวม ๒๗๒.๘๘ กิโลเมตร มีความจุรวม ประมาณ ๘,๖๔๒,๐๕๖ ลูกบาศก์เมตร และคลองชลประทาน^๒ ๓๑ คลอง ความยาวรวม ๓๑๑.๐๙ กิโลเมตร มีความจุรวม ประมาณ ๒๒,๐๔๕,๕๕๕ ลูกบาศก์เมตร

^๑ที่มา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) (คลองธรรมชาติ)

^๒ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ (คลองชลประทาน)

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดสมุทรปราการ ๓๓.๗๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๕ ของพื้นที่ทั้งหมด มีสภาพเป็นป่าชายเลนตามสภาพพื้นที่ชายฝั่งที่น้ำทะเลท่วมถึง และบางส่วนขึ้นอยู่บนที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งสภาพพื้นที่ป่าไม้ดังกล่าวตามกฎหมายป่าไม้ ไม่ปรากฏว่าเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และไม่ได้จัดอยู่ในประเภทป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีแต่อย่างใด

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

คิดจากพื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพ เนื้อที่จำนวน ๒๑,๐๘๗.๐๘ ไร่ (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๕๖๓)

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเขตการปกครองเป็น ๖ อำเภอ ๕๐ ตำบล ๓๙๔ หมู่บ้าน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๒๒ แห่ง (๑ เทศบาลนคร ๗ เทศบาลเมือง และ ๑๔ เทศบาลตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒๖ แห่ง

ตารางที่ ๓ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอห่างจาก ศาลากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน						
				ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ	เทศบาล นคร	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
เมืองสมุทรปราการ	๑๙๐.๕๕	๑๘.๙๘	-	๑๓	๙๐	๑	๑	๓	๖	๒
บางบ่อ	๒๔๕.๐๑	๒๔.๔๐	๓๘	๘	๗๔	-	-	-	๔	๖
บางพลี	๒๔๓.๘๙	๒๔.๒๙	๑๗	๖	๘๓	-	-	๑	๑	๕
พระประแดง	๗๓.๓๗	๗.๓๑	๑๒	๑๕	๖๗	-	-	๓	-	๖
พระสมุทรเจดีย์	๑๒๐.๓๘	๑๑.๙๙	๒๑	๕	๔๒	-	-	-	๒	๔
บางเสาธง	๑๓๐.๘๙	๑๓.๐๓	๓๒	๓	๓๘	-	-	-	๑	๓
รวม	๑,๐๐๔.๐๙	๑๐๐.๐๐	๑๒๐	๕๐	๓๙๔	๑	๑	๗	๑๔	๒๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๔ จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม ประชากร	จำนวนครัวเรือน
เมืองสมุทรปราการ	๒๕๗,๕๔๘	๒๘๖,๓๓๓	๕๔๓,๘๘๑	๒๘๑,๕๑๖
บางบ่อ	๕๖,๐๖๓	๕๙,๓๒๕	๑๑๕,๓๘๘	๕๓,๔๕๑
บางพลี	๑๓๑,๖๘๕	๑๔๗,๗๗๐	๒๗๙,๔๕๕	๑๗๖,๐๑๔
พระประแดง	๘๙,๙๒๒	๙๗,๑๐๕	๑๘๗,๐๒๗	๘๘,๘๗๖
พระสมุทรเจดีย์	๗๒,๓๖๑	๗๗,๖๕๔	๑๕๐,๐๑๕	๗๐,๘๙๖
บางเสาธง	๓๙,๓๐๕	๔๒,๓๗๘	๘๑,๖๘๓	๖๒,๔๓๒
รวม	๖๔๕,๘๘๔	๗๑๐,๕๖๕	๑,๓๕๖,๔๔๙	๗๓๓,๑๘๕

ที่มา : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑล จึงมีลักษณะทางการพัฒนาที่ได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของกรุงเทพมหานครโดยตรง ในลักษณะการกระจายตัวออกจากชุมชนดั้งเดิมในพื้นที่ขึ้นไปสู่พื้นที่ชานเมืองและอาณาเขตรอบนอก พื้นที่เกษตรกรรมถูกพัฒนาเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของธุรกิจการค้า โรงงานอุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ เชื่อมโยงกับกรุงเทพฯ จนกลายเป็นเขตเศรษฐกิจเดียวกัน โครงสร้างบริการพื้นฐานของภาครัฐและเอกชนได้รับการพัฒนาจนได้มาตรฐานในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกับกรุงเทพฯ ทั้งด้านระบบสาธารณูปโภค ที่อยู่อาศัย โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถาบันเพื่อการวิจัยและพัฒนาโรงพยาบาล ตลอดจนข้อมูลข่าวสารหลากหลายประเภทที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุนเป็นแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานที่สำคัญของจังหวัดและของประเทศ อุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล และการประกอบรถยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ฯลฯ ภาคเกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การทำประมง

จากสภาวะความเจริญทางด้านเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้การพัฒนาหลายด้านเป็นการพัฒนาแบบก้าวกระโดดส่งผลกระทบต่อสภาพของสังคมหลายด้านโดยเฉพาะวิถีชีวิตดั้งเดิม ที่ต้องปรับเปลี่ยนไปตามความเจริญของวัตถุ จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอบางเสาธง ซึ่งมีประชากรหลายหลากชาติพันธุ์ เริ่มตั้งแต่ชาวไทย กลุ่มชาวมอญดั้งเดิม ชาวจีน และชาวไทยภาคอีสาน ชาวไทยภาคใต้ และชาวต่างชาติที่มาค้าแรงงานในปัจจุบัน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติกิจกรรมที่สืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา

ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของชาวมอญ ซึ่งมอญเป็นกลุ่มเชื้อชาติที่มีวัฒนธรรมเด่นด้านพิธีกรรมเกี่ยวกับพุทธศาสนา และพิธีกรรมต่างๆ เช่น ศิลปะพื้นบ้าน ภาษา วรรณกรรม การแต่งกาย อาหาร อาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ ซึ่งยังคงถือปฏิบัติสืบทอดเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน นับได้ว่าเป็นวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่มีคุณค่า เป็นเอกลักษณ์เด่นของจังหวัดสมุทรปราการ ในส่วนของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ยังคงมีอยู่ และมีการปฏิบัติยังไม่เป็นที่รู้จัก หรือกำลังจะสูญหายไป ดังเช่น อัตลักษณ์การเล่นพื้นบ้านที่ถือว่าเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ การเล่นกังหันเมลิ็ดมะม่วงที่สูญหายไปแล้วจากชุมชน แต่มีการรื้อฟื้นกลับมาให้คงอยู่ภายในชุมชน และมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปโดยนำมาอยู่ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมต่างๆ

จังหวัดสมุทรปราการ ยังมีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ยังคงมีการสืบทอดอยู่ในอำเภอต่างๆ ซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีสถานที่ทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ดังนี้

อำเภอเมืองสมุทรปราการ ได้แก่ งานแห่เจ้าพ่อท้าวและพิธีลอยกระทงศาลเจ้า ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระสมุทรเจดีย์ การละเล่นหมากรุกคนของชุมชนคลองเตาเจีย

อำเภอพระประแดง มีคนไทยเชื้อสายมอญอาศัยอยู่มาก โดยเฉพาะที่อพยพมาจากจังหวัดปทุมธานี ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ชาวมอญในไทยส่วนใหญ่พูดภาษามอญได้ แต่อ่านเขียนภาษามอญไม่ได้ ในอำเภอพระประแดงมีการเปิดโรงเรียนสอนภาษามอญขึ้น ประกอบกับอำเภอพระประแดงมีวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของชาวไทยเชื้อสายมอญ และชาวไทยพุทธ ได้แก่ ภาษามอญ การแต่งกายชาวไทยเชื้อสายมอญ อาหารคาว – หวานของชาวไทยเชื้อสายมอญ วรรณกรรมของชาวไทยเชื้อสายมอญ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง ประเพณีส่งข้าวสงกรานต์ ประเพณีการหุงข้าวแช่ (เปิงซงกราน) ประเพณีกวนกาละแม (กวันสะกอ) การละเล่นสะบ้าทอย สะบ้าบ่อน การเล่นทะเล่ – มอญ ประเพณีแห่นก – แห่ปลาพระประแดง ประเพณีแห่หงส์ธงตะขาบ ประเพณีสงฆ์น้ำพระ รับพรผู้ใหญ่ ประเพณีสารทเดือนสาม ประเพณีขึ้นบ้านใหม่ ประเพณีการเกิด งานบุญบวชนาคแบบชาวมอญ ประเพณีแต่งงาน (จีเรียงเจียะ) ประเพณีงานศพ เผาศพ แย่งศพ แบบมอญ ประเพณีรำเจ้าพ่อของหมู่บ้านเว้กระราว ประเพณีเติมน้ำมันตะเกียง พิธีรำผีของชาวมอญพระประแดง ประเพณีไหว้ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง เป็นต้น

อำเภอบางพลี ก็เป็นอำเภอหนึ่งที่มีวัฒนธรรม ประเพณีหลากหลายที่น่าสนใจ ได้แก่ ประเพณีรับบัว ประเพณีการตักบาตรพระร้อยทางเรือ ประเพณีตักบาตรดอกไม้ และสถานที่ทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ ตลาดโบราณ ๑๐๐ ปี บางพลี

อำเภอบางบ่อ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ ประเพณีแห่หลวงพ่อบาน และสถานที่ทางวัฒนธรรมเก่าแก่ที่น่าสนใจ ดังนี้ วัดมงคลโคธาวาส วัดโคธาราม วัดคอลาด วัดเป็ริงราษฎร์บำรุง

อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ได้แก่ งานนมัสการองค์พระสมุทรเจดีย์ งานแห่หลวงพ่อดุ ประเพณีก่อพระเจดีย์ทราย และผ้าห่มพระปรารค์เอนวัดสาขลา วัดสาขลา ตลาดโบราณวัดสาขลา งานแห่เจ้าพ่อปากอ่าว

อำเภอบางเสาธง ได้แก่ งานแห่ผ้าห่มองค์หลวงพ่อเขียว วัดหัวคู้ ประเพณีทอดกฐินทางเรือ

แนวทางการพัฒนาการดำรงรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ และที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ชาวมอญ ชาวจีนจังหวัดสมุทรปราการนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชนเอง โดยการลดการพึ่งพาจากภายนอก ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด โดยอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษจนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน ควรใช้อัตลักษณ์ของชุมชนต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ และสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองของชุมชน ได้แก่ จัดทำแหล่งเรียนรู้ชุมชน จัดทำรายวิชา "อัตลักษณ์ของเรา" จัดทำประวัติศาสตร์ชุมชน และควรมีการนำประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนที่แฝงไปด้วยบรรยากาศของความเก่าแก่ และความเป็นโบราณอย่างแท้จริง หรืออาจมีการนำอัตลักษณ์มาพัฒนาชุมชนด้านสังคม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมการเรียนรู้ และการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองของชุมชน อันจะทำให้ชาวชุมชนได้รู้จักชุมชนของตนเองมากขึ้น รู้จักรากเหง้าของตนเอง รู้ถึงคุณค่าของชุมชน จนนำไปสู่การเกิดจิตสำนึกสาธารณะที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ร่วมกันมากขึ้น และมีความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ มีความหวงแหนในชุมชนของตนเอง ทั้งหมดนี้ เป็นการต่อยอดเพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนเข้มแข็งที่มีศักยภาพ และสามารถพึ่งตนเองได้ต่อไปบนพื้นฐานความสงบสุขของชุมชน

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

๑) การคมนาคมทางบก จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ นอกจากนี้ยังมีทางหลวงพิเศษสายมอเตอร์เวย์และทางด่วนเชื่อมต่อสายบางพลี - สุขสวัสดิ์ (ถนนกาญจนาภิเษก) ทางพิเศษบูรพาวิถี ถนนวงแหวนอุตสาหกรรม ถนนทางหลวงชนบทรวมทั้งที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว นอกจากนี้ยังมีการสร้างสะพานแขวนข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน ๒ แห่ง คือ สะพานกาญจนาภิเษก และสะพานภูมิพล ๑ และ ๒ ปัจจุบันจังหวัดสมุทรปราการมีถนนสายหลัก ๑๗ สาย ระยะทางรวม ๒๑๙.๖๒ กิโลเมตร และถนนสายรอง ๑๓ สาย ระยะทางรวม ๙๕.๕๙๑ กิโลเมตร

๒) การคมนาคมทางอากาศ จังหวัดสมุทรปราการ มีท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (Suwanabhumi International Airport) ตั้งอยู่ถนนบางนา - ตราด ประมาณกิโลเมตรที่ ๑๕ ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี ห่างจากใจกลางกรุงเทพมหานคร ๒๕ กิโลเมตร เปิดใช้งานเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ นับเป็นท่าอากาศยานที่มีพื้นที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ขนาดใหญ่ที่สุด เนื้อที่ (๘,๐๐๐ เอเคอร์) มีปริมาณผู้โดยสารสูงถึง ๕๘ ล้านคนต่อปี รองรับเที่ยวบินได้ ๗๖ เที่ยวบินต่อชั่วโมง รองรับการขนส่งสินค้าได้ ๓ ล้านตันต่อปี ขณะนี้กำลังขยายเฟส ๒ เพื่อเพิ่มหลุมจอดอีก ๒๘ หลุมจอด และเพิ่มทางวิ่งจาก ๒ รันเวย์เป็น ๔ รันเวย์ คาดว่า จะแล้วเสร็จในระยะอันใกล้ ซึ่งจะสามารถรองรับผู้โดยสารได้ ๘๕ ล้านคนต่อปี

๓) การคมนาคมทางน้ำ จังหวัดสมุทรปราการมีท่าเทียบเรือขนส่งโดยสารสาธารณะ และท่าขนส่งสินค้าที่สำคัญรวม ๓๐ แห่ง ท่าเทียบเรือที่มีขนาดเกิน ๕๐๐ ตันกรอส จำนวน ๕๕ ท่า โดยมีท่าเทียบเรือที่สำคัญ ดังนี้

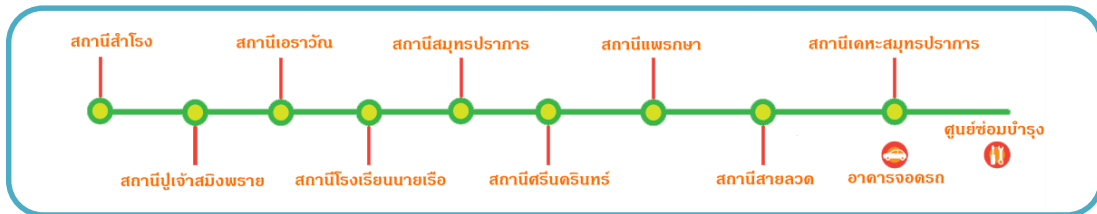
- ท่าเรือวิบูลย์ศรี ตั้งอยู่ ตำบลปากน้ำ อำเภอมะขามสมุทรปราการ
- ท่าเรือพระประแดง ตั้งอยู่ หน้าที่ว่าการอำเภพระประแดง
- ท่าเรือคลองด่าน ตั้งอยู่ ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ
- ท่าห้องเย็น ตั้งอยู่ ตำบลท้ายบ้าน อำเภอมืองสมุทรปราการ
- ท่าสะพานปลา ตั้งอยู่ ตำบลท้ายบ้าน อำเภอมืองสมุทรปราการ
- ท่าเรือข้ามฝากเกษตรฯ ใช้บรรทุกยานพาหนะข้ามฝากระหว่างอำเภพระประแดง
- ท่าเรืออายิโนะโมะโต้ะ ใช้บรรทุกยานพาหนะข้ามฝากไปยังบริเวณท่าเรือข้ามฝากเกษตรฯ

๔) การคมนาคมระบบราง

- โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีเหลือง ช่วงบางบริ้ง - สมุทรปราการ

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ได้มีมติเห็นชอบให้ รฟม. ดำเนินการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีเหลือง ช่วงหมอชิต - สะพานใหม่ และช่วงบางบริ้ง - สมุทรปราการ รวมเป็นระยะทางประมาณ ๒๕ กิโลเมตร โดยแนวเส้นทางโครงการระบบขนส่งกรุงเทพมหานคร ช่วงบางบริ้ง - สมุทรปราการ มีโครงสร้างรถไฟฟ้ามหานครระดับตลอดเส้นทาง ระยะทาง ๑๓ กิโลเมตร เป็นระบบรถไฟฟ้ามหานครขนาดใหญ่ (Heavy Rail Transit System) แนวเส้นทางเริ่มต้นเนื่องจากแนวเส้นทางของโครงการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร (BTS) ส่วนต่อขยายสายสุขุมวิท ตอนที่ ๑ ช่วงอ่อนนุช - บางบริ้ง บริเวณซอยสุขุมวิท ๑๐๗ (บางบริ้ง) ไปตามแนวเกาะกลางของถนนสุขุมวิท ผ่านคลองสำโรง ผ่านแยกเทพารักษ์ แยกปู่เจ้าสมิงพราย เมื่อถึงบริเวณจุดตัดกับโครงการถนนวงแหวนรอบนอกด้านใต้แนวจะเบี่ยงจากเกาะกลางไปทางทิศตะวันตกของถนนสุขุมวิท เพื่อข้ามทางต่างระดับสุขุมวิท จากนั้นจึงเบี่ยงกลับมาอยู่ในแนวเกาะกลางถนนสุขุมวิท ผ่านแยกศาลากลาง แยกการไฟฟ้า แยกแพรงษา แยกสายลวด จนถึงจุดสิ้นสุดโครงการบริเวณหน้าสถานีไฟฟ้าย่อยบางบึง โดยแนวเส้นทางจะเบี่ยงออกทางด้านทิศตะวันตก และลดระดับเพื่อเข้าสู่ศูนย์ซ่อมบำรุง

สถานีรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงแบริ่ง – สมุทรปราการประกอบด้วยสถานีทั้งหมด ๙ สถานี ได้แก่ สถานีสำโรง สถานีปู่เจ้าสมิงพราย สถานีเอร์วาน์ สถานีโรงเรียนนายเรือ สถานีสมุทรปราการ สถานีศรีนครินทร์ สถานีแพรงษา สถานีสายลวด และสถานีเคหะสมุทรปราการ โดยบางสถานีจะเชื่อมต่อกับระบบขนส่งมวลชนสายอื่นๆ เพื่อให้ผู้โดยสารสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ยังมีบันไดเลื่อน ลิฟต์ ห้องน้ำ ป้ายประชาสัมพันธ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อผู้พิการอีกด้วย

ที่มา : การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

- โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก)

โครงสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ มีระยะทางทั้งสิ้น ๒๓.๖ กิโลเมตร เป็นโครงสร้างทางวิ่งใต้ดิน ๑๒.๖ กิโลเมตร และโครงสร้างทางยกระดับ ๑๑ กิโลเมตร และมีสถานีทั้งสิ้น ๑๗ สถานี เป็นสถานีใต้ดิน ๑๐ สถานี และสถานียกระดับ ๗ สถานี

แนวเส้นทางโครงสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ เริ่มจากจุดเชื่อมต่อโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ที่บริเวณสถานีเตาปูน โดยเปลี่ยนเป็นเส้นทางใต้ดินแล้วเบี่ยงเข้าสู่ถนนสามเสน ผ่านรัฐสภาแห่งใหม่ (โรงเรียนโยธินบูรณะเดิม) โรงเรียนราชินีบน กรมชลประทาน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล หอสมุดแห่งชาติ คลองบางลำพู เลี้ยวซ้ายเข้าถนนพระสุเมรุ ผ่านวัดบวรนิเวศราชวรวิหาร แยกผ่านฟ้า เข้าสู่ถนนมหาไชย ผ่านวัดราชชนิตดารามวรวิหาร เข้าสู่ถนนจักรเพชร ลอดใต้แม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณสะพานพระปกเกล้า เข้าสู่ถนนประชาธิปไตย ผ่านสี่แยกบ้านแขก ลอดใต้วงเวียนใหญ่ เข้าสู่ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน ลอดแยกมไหสวรรย์ จากนั้นเปลี่ยนเส้นทางยกระดับผ่านแยกถนนจอมทองเข้าสู่ถนนสุขสวัสดิ์ ผ่านแยกถนนประชาอุทิศ ข้ามทางด่วนเฉลิมมหานคร เข้าสู่ราษฎร์บูรณะข้ามคลองแจรงร้อน ผ่านสามแยกพระประแดง และสิ้นสุดเส้นทางบริเวณครุฑ โดยมีการก่อสร้างโครงการและทดสอบระบบ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗ ซึ่งคาดว่าจะเปิดบริการในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่มา : การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

(๒) การไฟฟ้านครหลวง เขตบางพลี

(๓) การไฟฟ้านครหลวง เขตประเวศ

(๔) การไฟฟ้านครหลวง เขตราชบุรีบูรณะ

- สถิติการใช้ไฟฟ้า

สำหรับการให้บริการไฟฟ้าในพื้นที่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า มีจำนวนผู้ใช้กระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น ๑,๒๙๓,๗๒๕ ราย ใช้กระแสไฟฟ้ารวม ๒๓,๑๑๘ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง โดยใช้ในที่อยู่อาศัยจำนวน ๔,๓๙๕ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม จำนวน ๑๘,๓๘๘ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง และอื่นๆ จำนวน ๓,๓๔๓ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ รายละเอียดดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ สถิติผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง จำแนกตามประเภทผู้ใช้ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ประเภทผู้ใช้	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๔๔๓,๒๒๔	๔๖๑,๕๑๗	๘๙๑,๒๖๗	๙๒๖,๓๑๗	๑,๒๙๓,๗๒๕
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๙,๕๘๒,๔๗๓,๒๕๑	๑๐,๐๐๕,๙๖๐,๗๔๙	๑๖,๗๕๘,๐๔๓,๙๘๒	๑๗๐,๖๗๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๓,๑๑๘,๗๖๙,๕๒๗
บ้านอยู่อาศัย	๑,๓๕๕,๖๐๐,๒๙๑	๑,๔๔๕,๓๕๒,๐๖๐	๗๗๐,๑๕๖	๓,๑๙๘,๗๐๐,๐๐๐	๔,๓๙๕,๗๕๖,๘๙๓
กิจการขนาดเล็ก	๘๖๗,๕๘๖,๑๕๑	๙๐๗,๐๗๑,๒๓๙	๑๐๔,๙๙๕		
กิจการขนาดกลาง	๑,๗๙๐,๖๓๐,๑๓๐	๑,๖๓๕,๑๕๕,๑๕๕	๗,๙๕๐	๑๓,๖๑๐,๓๐๐,๐๐๐	๑๘,๓๘๘,๖๑๕,๓๕๓
กิจการขนาดใหญ่	๕,๓๔๑,๕๘๙,๑๓๘	๕,๗๖๙,๙๗๙,๘๐๑	๑,๐๓๗		
อื่นๆ*	๒๒๘,๐๖๗,๕๕๑	๒๔๘,๔๐๗,๔๙๔	๗,๑๒๙	๒๕๘,๖๐๐,๐๐๐	๓๓๔,๓๙๗,๒๘๑

ที่มา : การไฟฟ้านครหลวง

หมายเหตุ : *ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการเฉพาะอย่าง องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว และไฟฟรี รวบรวมโดย : สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรปราการ

๑.๔.๓ การใช้ประปา

จังหวัดสมุทรปราการอยู่ในความรับผิดชอบของการประปานครหลวง โดยสำนักงานการประปานครหลวงสมุทรปราการได้รายงานข้อมูลในภาพรวมปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนผู้ใช้น้ำประปาทั้งสิ้น ๔๐๖,๖๙๑ ราย และมีปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ ๒๕๖,๒๓๙,๒๕๙ ลูกบาศก์เมตร มีผู้ใช้น้ำสูงสุดในอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี และอำเภอพระประแดง ตามลำดับ ดังตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ สถิติการประปา เป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๓

พื้นที่	ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ (ลบ.ม.) Water sales (Cu.M.)	ผู้ใช้น้ำ (ราย) Consumers (Persons)
จังหวัดสมุทรปราการ	๒๕๖,๒๓๙,๒๕๙	๔๐๖,๖๙๑
เมืองสมุทรปราการ	๙๑,๑๐๕,๑๐๖	๑๕๙,๐๔๙
บางบ่อ	๒๐,๕๙๔,๙๘๒	๓๐,๗๘๘
บางพลี	๖๖,๓๖๔,๔๕๒	๑๐๐,๖๙๑
พระประแดง	๓๑,๕๗๖,๔๑๙	๔๔,๖๔๓
พระสมุทรเจดีย์	๒๐,๖๘๑,๗๕๖	๔๕,๐๑๙
บางเสาธง	๒๕,๙๑๖,๕๔๔	๒๖,๕๐๑

ที่มา : สำนักงานประปาสมุทรปราการ

รวบรวมโดย : สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรปราการ

๑.๔.๔ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

มีด่าน ศุลกากร ประเภท ด้านตรวจเรือเข้า - ออก
ที่ตั้ง สำนักงานด้านตรวจศุลกากรสมุทรปราการ
ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ ถนนสุทธิภิรมย์
ต. ปากน้ำ อ. เมือง จ. สมุทรปราการ

ประเภท ทำอากาศยานที่ตั้ง ๑) สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

๙๙๙ ต. ราชาทหาร อ. บางพลี จ. สมุทรปราการ

ที่ตั้ง ๒) สำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสารทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

๙๙๙ ต. ราชาทหาร อ. บางพลี จ. สมุทรปราการ

มีด่าน ตรวจพืช - มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี- มีที่ตั้งด่านกักกันพืช ไม่มี มีที่ตั้ง ด้านตรวจพืช ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

อาคาร CE ต. ราชาทหาร อ. บางพลี จ. สมุทรปราการ

มีด่าน ตรวจประมง - มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี- มีที่ตั้งด่านกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มีที่ตั้ง ด้านตรวจสัตว์น้ำ ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

อาคาร CE ต. ราชาทหาร อ. บางพลี จ. สมุทรปราการ

มีด่าน ตรวจปศุสัตว์ - มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี- มีที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มีที่ตั้ง ด้านกักกันสัตว์สุวรรณภูมิ

อาคาร CE ต. ราชาทหาร อ. บางพลี จ. สมุทรปราการ

ที่มา : สำนักงานด่านตรวจศุลกากรจังหวัดสมุทรปราการ, สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าทำอากาศยานสุวรรณภูมิ, สำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสารทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด**๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป**

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดสมุทรปราการ ในปี ๒๕๖๓ พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ ๖๔๑,๖๒๘ ล้านบาท ลดลงจาก ๗๗๒,๔๙๘ ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๒) เท่ากับ ๑๓๐,๘๗๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙ โดยการผลิตรวมลดจ้อยละ ๑๖.๑ จากที่ลดลงร้อยละ ๑.๘ ในปี ๒๕๖๒ (ณ ราคาคงที่) ปัจจัยสำคัญมาจากการผลิตนอกภาคเกษตรชะลอตัว โดยสาขาการผลิตที่ลดลง ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต การขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ และกิจกรรมบริการด้านอื่นๆ สำหรับสาขาที่มีการขยายตัว ได้แก่ การจัดหา น้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล การก่อสร้าง กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ และกิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์

โครงสร้างรายได้จากการผลิตของจังหวัด โดยพิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ภาคการเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ ๐.๖ และนอกภาคการเกษตรสัดส่วนร้อยละ ๙๙.๔ ซึ่งสาขาที่สร้างรายได้สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย และกิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสมุทรปราการสูงเป็นอันดับที่ ๔ ของประเทศ รองจากกรุงเทพมหานคร ชลบุรี และระยอง มีรายได้ต่อคนต่อปี (GPP per capita) เท่ากับ ๒๘๕,๑๗๓ บาท สูงเป็นอันดับที่ ๑๐ ของประเทศ รองจากระยอง กรุงเทพมหานคร ปราชินบุรี ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร สระบุรี และนครปฐม ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ ๗ - ๘

ตารางที่ ๗ แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เรียงตามมูลค่า GPP สูงสุด ๑๐ อันดับแรก

ลำดับ	จังหวัด	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	กรุงเทพมหานคร	๕,๒๗๐,๕๖๐
๒	ชลบุรี	๘๙๒,๐๖๒
๓	ระยอง	๘๕๗,๑๙๑
๔	สมุทรปราการ	๖๔๑,๖๒๘
๕	ปทุมธานี	๔๒๘,๒๗๘
๖	สมุทรสาคร	๔๐๗,๑๔๔
๗	พระนครศรีอยุธยา	๓๙๘,๑๖๑
๘	นครปฐม	๓๔๙,๙๒๖
๙	ฉะเชิงเทรา	๓๔๖,๑๐๔
๑๐	นนทบุรี	๓๔๔,๙๘๒

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๘ แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อคน ปี ๒๕๖๓ (GPP per capita) สูงสุด ๑๐ อันดับแรก

ลำดับที่	จังหวัด	GPP per capita
๑	ระยอง	๘๓๑,๗๓๔
๒	กรุงเทพมหานคร	๕๘๕,๖๘๙
๓	ปราจีนบุรี	๕๑๐,๘๘๗
๔	ชลบุรี	๔๗๑,๗๒๓
๕	พระนครศรีอยุธยา	๔๓๖,๓๖๓
๖	ฉะเชิงเทรา	๔๐๓,๕๗๔
๗	สมุทรสาคร	๓๘๒,๓๗๒
๘	สระบุรี	๓๒๑,๖๒๕
๙	นครปฐม	๒๘๘,๒๓๒
๑๐	สมุทรปราการ	๒๘๕,๑๗๓

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสมุทรปราการ (GPP)

ตารางที่ ๙ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๐	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๑	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๒	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๓
ภาคเกษตร	๔,๐๐๖	๔,๑๙๐	๓,๘๙๗	๓,๘๗๗
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๔,๐๐๖	๔,๑๙๐	๓,๘๙๗	๓,๘๗๗
ภาคนอกเกษตร	๗๒๕,๖๔๕	๗๘๗,๕๕๗	๗๖๘,๖๐๑	๖๓๗,๗๕๑
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๗	๗	๗	๗
การผลิต	๒๘๗,๐๖๖	๓๒๘,๕๑๑	๓๐๕,๔๗๑	๒๘๕,๐๔๓
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑๕,๙๕๓	๑๖,๓๕๐	๑๖,๘๗๕	๑๖,๖๕๕
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๒,๖๗๖	๒,๗๐๔	๒,๘๗๒	๓,๖๘๗
การก่อสร้าง	๙,๖๓๙	๑๑,๑๐๙	๑๐,๕๗๙	๑๑,๓๖๘
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์	๑๐๘,๓๔๐	๑๒๓,๒๖๔	๑๒๒,๗๔๓	๑๑๒,๒๐๕
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑๗๔,๘๘๔	๑๗๑,๒๘๖	๑๖๙,๐๓๘	๑๗๓,๕๙๙
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๐,๗๘๗	๑๒,๑๘๑	๑๔,๓๙๑	๙,๖๔๐
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๕,๘๕๗	๕,๖๑๙	๗,๐๙๗	๗,๑๗๗
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๒๖,๖๘๐	๒๗,๓๕๒	๒๘,๓๒๖	๒๘,๔๑๕
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๑๕,๐๙๐	๑๗,๓๗๕	๑๘,๑๐๔	๒๐,๐๒๖
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๖,๙๔๔	๗,๓๑๐	๘,๙๗๖	๘,๙๔๙
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๒๒,๘๒๔	๒๓,๙๒๓	๒๔,๒๑๗	๒๒,๐๔๖

ตารางที่ ๙ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (ต่อ)

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๐	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๑	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๒	มูลค่า (ล้านบาท) ปี ๒๕๖๓
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๑๐,๗๒๗	๑๑,๔๖๗	๑๒,๒๓๘	๑๒,๙๑๖
การศึกษา	๔,๒๕๓	๔,๐๖๒	๔,๐๙๓	๔,๐๓๖
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๙,๕๑๕	๑๐,๑๑๖	๙,๘๙๘	๑๐,๒๗๖
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๘๔๗	๑,๐๑๔	๑,๑๒๕	๙๖๕
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๑๓,๕๕๔	๑๓,๙๐๖	๑๓,๕๕๑	๑๐,๗๔๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๗๒๙,๖๕๑	๗๙๑,๗๔๘	๗๗๒,๔๙๘	๖๔๑,๖๒๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๓๔๒,๒๕๗	๓๖๔,๖๒๑	๓๔๙,๔๐๖	๒๘๕,๑๗๓
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๒,๑๓๒	๒,๑๗๑	๒,๒๑๑	๒,๒๕๐

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุว์เรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคการเกษตร

จากจำนวนครุว์เรือนประชากรทั้งหมดในจังหวัดสมุทรปราการรวมทั้งสิ้น ๗๓๓,๑๘๕ ครุว์เรือน มีจำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมจำนวน ๗,๙๔๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๘ โดยอำเภอบางบ่อมีครุว์เรือนมากที่สุด ๒,๔๙๓ ครุว์เรือน รองลงมา คือ อำเภอบางเสาธง ๑,๕๕๒ ครุว์เรือน อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ๑,๒๗๗ ครุว์เรือน อำเภอบางพลี ๑,๒๗๖ ครุว์เรือน อำเภอพระประแดง ๘๑๓ ครุว์เรือน และอำเภอเมืองสมุทรปราการมีจำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมน้อยที่สุด ๕๓๔ ครุว์เรือน สำหรับจำนวนแรงงานภาคเกษตร เนื่องจากในปัจจุบันสมาชิกในครุว์เรือนเกษตรกรรมที่มีอายุอยู่ในวัยทำงานนิยมออกมารับจ้างในบริษัทเอกชน หรือประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จะเหลือแต่เพียงแรงงานที่สูงอายุ โดยมีแรงงานภาคการเกษตรเฉลี่ยครุว์เรือนละ ๒ คน รายละเอียดดังตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคการเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	จำนวนครุว์เรือน	จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรม	ร้อยละจำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรม/ครุว์เรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
เมืองสมุทรปราการ	๒๘๑,๕๑๖	๕๓๔	๐.๑๙	๑,๐๖๘
พระประแดง	๘๘,๘๗๖	๘๑๓	๑.๕๒	๑,๖๒๖
บางพลี	๑๗๖,๐๑๔	๑,๒๗๖	๐.๗๓	๒,๕๕๒
บางบ่อ	๕๓,๔๕๑	๒,๔๙๓	๒.๘๑	๔,๙๘๖
พระสมุทรเจดีย์	๗๐,๘๙๖	๑,๒๗๗	๑.๘๐	๒,๕๕๔
บางเสาธง	๖๒,๔๓๒	๑,๕๕๒	๒.๔๙	๓,๑๐๔
รวม	๗๓๓,๑๘๕	๗,๙๔๕	๑.๐๘	๑๕,๘๙๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ และ stat.bora.dopa.go.th

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๖๒๗,๕๕๖ ไร่ โดยใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน ๑๒๘,๖๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๐ ของพื้นที่จังหวัด มีการใช้พื้นที่เพื่อทำนามากที่สุด จำนวน ๑๗,๗๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๓ ของพื้นที่ทั้งหมด รองลงมา คือ ประเภทไม้ผล/ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๒,๙๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๗ และประเภทพืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก จำนวน ๒,๘๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๖ และเกษตรอื่นๆ จำนวน ๙๕,๐๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๕

สำหรับพื้นที่ทำการเกษตรในจังหวัดสมุทรปราการรวม ๑๒๘,๖๖๙ ไร่ อำเภอบางบ่อมีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด ๔๗,๖๐๙ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอบางเสาธง ๒๕,๙๘๕ ไร่ อำเภอบางพลี ๒๓,๒๓๑ ไร่ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ๒๑,๓๔๑ ไร่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ ๘,๗๖๒ ไร่ และอำเภอพระประแดง ๑,๗๔๑ ไร่ ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ		จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ทั้งหมด
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร		
เมืองสมุทรปราการ	๑๑๙,๐๙๔	-	-	๒๕๖	๐.๐๔	๑,๓๓	๐.๐๐	๘,๕๐๕	๑,๓๖	๘,๗๖๒	๑.๔๐
บางป่อ	๑๕๓,๑๓๑	๑๓,๘๔๕	๒.๒๑	๔,๘๒๖	๐.๗๗	๑,๗๔๘	๐.๒๘	๒๗,๑๙๐	๔.๓๓	๔๗,๖๐๙	๗.๕๘
บางพลี	๑๕๒,๔๓๑	-	-	๑,๙๔๖	๐.๓๑	๔๓๒	๐.๐๗	๒๐,๘๕๓	๓.๓๒	๒๓,๒๓๑	๓.๗๐
พระประแดง	๔๕,๘๕๖	-	-	๑,๔๒๓	๐.๒๓	๑๐๘	๐.๐๒	๒๑๐	๐.๐๓	๑,๗๔๑	๐.๒๘
พระสมุทรเจดีย์	๗๕,๒๓๘	-	-	๒๓๘	๐.๐๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๑,๑๐๓	๓.๓๖	๒๑,๓๔๑	๓.๔๐
บางเสาธง	๘๒,๘๐๖	๓,๙๑๕	๐.๖๒	๔,๒๗๓	๐.๖๘	๕๗๓	๐.๐๙	๑๗,๒๒๔	๒.๗๔	๒๕,๙๘๕	๔.๑๔
รวม	๖๒๗,๕๕๖	๑๗,๗๖๐	๒.๘๓	๑๒,๙๖๒	๒.๐๗	๒,๘๖๒	๐.๔๖	๙๕,๐๘๕	๑๕.๑๔	๑๒๘,๖๖๙	๒๐.๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

พื้นที่เขตจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งพื้นที่การรับผิดชอบออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๒.๓.๑. พื้นที่ในเขตชลประทาน ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออก ทั้งหมด ๔๓๖,๑๐๐ ไร่ ซึ่งประกอบด้วย ๒ หน่วยงาน ได้แก่

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร รับผิดชอบพื้นที่อำเภอบางพลี อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางป่อ และอำเภอบางเสาธง มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งหมด ๓๒๑,๑๐๐ ไร่

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต รับผิดชอบพื้นที่บางส่วนของอำเภอบางป่อ มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งหมด ๑๑๕,๐๐๐ ไร่

๒.๓.๒. พื้นที่นอกเขตชลประทาน เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา มีพื้นที่ประมาณ ๑๙๑,๔๕๗ ไร่ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และพื้นที่บางส่วนของฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองสมุทรปราการ ระหว่างแนวถนนสุขุมวิทกับแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย ในฝั่งตะวันตกนี้ประชาชนอาศัยที่ดินประกอบอาชีพการเกษตร เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงปู เลี้ยงหอยแครง โดยอาศัยน้ำจากคลองธรรมชาติที่รับมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านเหนือของจังหวัด เช่น คลองบางมด คลองกระอ่อม ฯลฯ โดยไหลผ่านเขตบางขุนเทียน และเขตราชบุรีบูรณะของกรุงเทพมหานคร แล้วระบายน้ำส่วนที่ไม่ต้องการลงทางใต้ผ่านลงคลองสรรพสามิต ซึ่งเป็นคลองน้ำเค็มไหลออกสู่ทะเลต่อไป

การบริหารจัดการน้ำในจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณทั้งสองฝั่งของแม่น้ำ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีลำคลองธรรมชาติอยู่หลายสาย ซึ่งคลองสายต่างๆ จะเชื่อมโยงกับแม่น้ำเจ้าพระยา สภาพพื้นที่มีแหล่งน้ำต้นทุนที่ไหลมาจากทางตอนเหนือ รวมถึงในเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร และการระบายน้ำออกสู่ทะเล ทำให้จังหวัดสมุทรปราการมีระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งได้ ๔ ลักษณะตามสภาพพื้นที่ ดังนี้

๑. พื้นที่ปิดล้อมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา
๒. การระบายน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านประตูระบายน้ำคลองลาดโพธิ์
๓. พื้นที่ปิดล้อมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา
๔. พื้นที่ทุ่งเจ้าพระยาตอนล่างฝั่งตะวันออก

๑. พื้นที่ปิดล้อมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา

เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน แต่มีพื้นที่ปิดล้อมที่เชื่อมต่อลงมากับเขตราชบุรีบูรณะ เขตทุ่งครุ ของกรุงเทพฯ และบางขุนเทียน ได้แก่ พื้นที่ปิดล้อมบางกระเจ้า พื้นที่ปิดล้อมราชบุรีบูรณะ พื้นที่ปิดล้อมทุ่งครุ พื้นที่ปิดล้อมท่าเกวียน และพื้นที่ปิดล้อมธนบุรีแนวโนมีคลองธรรมชาติสายสำคัญที่ใช้ในการระบายน้ำออกจากพื้นที่ ได้แก่ คลองขุนราชพินิจใจ คลองสรรพสามิต คลองกระอ่อม มีอาคารระบายน้ำของกรมชลประทานที่ช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่ จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

- ๑.๑ ปตร. คลองลัดหลวง
- ๑.๒ ปตร. คลองสวน
- ๑.๓ ปตร. คลองกระอ่อม
- ๑.๔ ปตร. ศรีษะจรเข้
- ๑.๕ ทรบ. ดอนตะวัน

เกณฑ์การบริหารจัดการอาคารระบายน้ำ

- ช่วงปกติ (ธันวาคม - พฤษภาคม) เปิดเดือนละ ๑ ครั้ง คือ ช่วงข้างแรม ๘ - ๑๐ ค่ำ รวม ๓ วัน
- ช่วงน้ำหลาก (มิถุนายน - พฤศจิกายน) เปิดเดือนละ ๒ ครั้ง คือ ช่วงข้างแรม ๘ - ๑๐ ค่ำ และข้างขึ้น ๘ - ๑๐ ค่ำ รวม ๖ วัน

การเปิด - ปิดอาคารระบายน้ำ เป็นไปตามข้อตกลงของประชาชนที่อยู่ระหว่างพื้นที่เหนือน้ำ กับท้ายน้ำ ซึ่งมีอาชีพที่แตกต่างกัน สำหรับในกรณีฉุกเฉินมีฝนตกหนักในพื้นที่ อาจทำให้เกิดน้ำล้นตลิ่งท่วมพื้นที่ ด้านเหนืออาคารระบายน้ำทั้ง ๕ แห่งเป็นครั้งคราวไป นอกจากนี้ยังมีประตูระบายน้ำที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับถ่ายโอนจากกรมโยธาธิการ (เดิม) อีกหลายแห่ง ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวพื้นที่ปิดล้อม ปัจจุบันประตูระบายน้ำเหล่านี้ หลายแห่งมีสภาพชำรุดใช้งานไม่ได้ เนื่องจากขาดการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง ทำให้การป้องกันและระบายน้ำในพื้นที่ขาดประสิทธิภาพ

๒. การระบายน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์

โครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ช่วยร่นระยะทางในการระบายน้ำ ออกสู่ทะเลจาก ๑๘ กิโลเมตร เหลือเพียง ๖๐๐ เมตร ลดเวลาในการระบายน้ำจาก ๕ ชั่วโมง เหลือ ๑๐ นาที สามารถระบายน้ำได้วันละ ๔๕ - ๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยา เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓ - ๑๕ ส่งผลให้ระดับน้ำที่อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลดลง ๕ - ๑๕ เซนติเมตร สามารถช่วยลดผลกระทบน้ำท่วมต่อพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการได้เป็นอย่างดี

เกณฑ์การบริหารจัดการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์

❖ ช่วงฤดูฝน (ระย่น้ำเหนือหลาก)

- ในระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนพฤศจิกายน จะเป็นช่วงระย่น้ำหลากของแม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อปริมาณน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านสถานีบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในเกณฑ์ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ต่อวินาที เป็นต้นไป กรมชลประทานจะพิจารณาเปิดบานระบายน้ำของประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ เพื่อเร่งพร่องน้ำ ในลำน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างออกสู่ทะเล อันจะเป็นการเพิ่มศักยภาพของแม่น้ำเจ้าพระยาในการรองรับ ปริมาณน้ำเหนือที่จะไหลลงมาสู่พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยจะเปิดบานเฉพาะช่วงที่ระดับน้ำด้านเหนือน้ำ (ด้านในแม่น้ำ) สูงกว่าระดับน้ำด้านท้ายน้ำ (ด้านทะเล) เท่านั้น

- ควบคุมบานให้มีความเร็วของน้ำไหลผ่านช่องลัดในเกณฑ์ไม่เกิน ๑ เมตรต่อวินาที ซึ่งเป็นเกณฑ์ ออกแบบที่ไม่ก่อให้เกิดการกัดเซาะ รวมถึงควบคุมปริมาณน้ำผ่านประตูระบายน้ำไม่เกิน ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ตามความจุที่ออกแบบไว้ และทำการตรวจสอบระดับน้ำด้านเหนือและท้ายประตูระบายน้ำเป็นระยะๆ เพื่อพิจารณา ปรับค่าการเปิดและปิดบานระบายสำหรับควบคุมความเร็วและอัตราการไหลของน้ำไม่ให้เกินกว่าค่าที่กำหนดไว้

❖ ช่วงผ่านพ้นระยะน้ำหลากและเข้าสู่ฤดูแล้ง

- ในช่วงผ่านพ้นระยะน้ำหลาก เมื่อมีปริมาณน้ำไหลผ่านสถานีบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งสภาพน้ำดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ริมตลิ่งแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล กรมชลประทานจะพิจารณาปิดบานประตูระบายน้ำเพื่อชะลอน้ำไว้ในลำน้ำ สำหรับการใช้น้ำช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึง รวมถึงป้องกันมิให้น้ำเค็มรุกล้ำผ่านประตูระบายน้ำเข้าไปส่งผลกระทบต่อการใช้งานในด้านต่างๆ จากแม่น้ำเจ้าพระยา

- จะเปิดประตูระบายน้ำช่วงระยะเวลาสั้นๆ เป็นครั้งคราว เพื่อการดูแลบำรุงรักษา รวมถึงการรักษาคุณภาพน้ำในช่องลัด โดยจะเปิดในช่วงน้ำลงเท่านั้น ซึ่งในช่วงที่เปิดบานจะมีการควบคุมความเร็วและอัตราการไหลผ่านช่องลัดเช่นเดียวกับช่วงระยะน้ำหลาก

๓. พื้นที่ปิดล้อมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา

เป็นพื้นที่ปิดล้อมชุมชนเมือง ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อกกรุงเทพฯ มีคลองระบายน้ำสายสำคัญหลักที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ คลองสำโรง ช่วงตั้งแต่ กม. ๐+๐๐๐ ถึง กม. ๑๖+๕๐๐ คลองบางนางเกรง คลองบางปิ้ง คลองชายทะเล ฯลฯ มีอาคารป้องกันและระบายน้ำที่สำคัญที่อยู่ตามริมแม่น้ำเจ้าพระยาและอ่าวไทย ได้แก่ สถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำคลองสำโรง สถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำคลองบางนางเกรง สถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำคลองมหาวงษ์ สถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำหัวเกาะ และสถานีสูบน้ำตำหรุ อาคารเหล่านี้ใช้ในการควบคุมดูแลของเทศบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมชลประทาน เมื่อเกิดภาวะฝนตกหนักในพื้นที่ระดับน้ำในคลองสายต่างๆ สูงขึ้นจะส่งผลกระทบสร้างความเดือนร้อนให้กับประชาชนทุกหน่วยงานจะมีการบูรณาการร่วมกันดำเนินการเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่ผ่านอาคารเหล่านี้ให้เร็วที่สุด

๔. พื้นที่ทุ่งเจ้าพระยาตอนล่างฝั่งตะวันออก

เป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับพื้นที่ตอนบน ผ่านระบบชลประทานระบายน้ำเข้ามาในพื้นที่บริเวณนี้ โดยมีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำ มีคลองระบายน้ำสายสำคัญหลัก ๑๑ สาย เช่น คลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต คลองบางโกลน คลองบางเสาธง ฯลฯ มีสถานีสูบน้ำที่สำคัญอยู่ตามริมถนนสุขุมวิท จำนวน ๗ แห่ง เมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูน้ำหลากจะดำเนินการสูบน้ำเพื่อพร่องน้ำในคลองให้มีระดับต่ำเป็นการรองรับปริมาณน้ำที่จะไหลหลากลงมา กับปริมาณฝนที่ตก ในพื้นที่โดยที่ปริมาณน้ำทั้งหมดจะไหลมาลงที่คลองชายทะเลซึ่งใช้เป็นแก้มลิงก่อนที่จะถูกระบายผ่านสถานีสูบน้ำเหล่านี้ออกสู่ทะเลอ่าวไทยต่อไป นอกจากนี้ยังมีโครงการที่สำคัญที่จะมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายในพื้นที่บริเวณนี้ คือ โครงการระบายน้ำบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการระบายน้ำได้ถึง ๑๐๐ ลบ.ม./วินาที

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ข้อมูลด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๔

จังหวัดสมุทรปราการมีการทำเกษตรกรรมลดลง เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมที่อยู่อาศัย และความเจริญด้านโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางส่วนก็ยังคงปลูกพืชที่เป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ ในปีการผลิต ๒๕๖๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด ๕ ลำดับ คือ ข้าว จำนวน ๑๗,๗๖๐ ไร่ มะม่วง จำนวน ๗,๐๑๐ ไร่ ถั่วเขียว จำนวน ๑,๙๘๖ ไร่ มะพร้าวอ่อน จำนวน ๑,๘๔๔ ไร่ และมะพร้าวแก่ จำนวน ๑,๗๐๙ ไร่ ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒ การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๔

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย/ไร่ (กิโลกรัม)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ ทั้งหมด (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
ข้าว	๘๙๙	๑๗,๗๖๐	๑๗,๗๕๑	๘๑๕.๗๖	๑๔,๔๘๗,๘๙๗	๖.๗๘	๙๘,๒๒๗,๙๔๑.๖๖
มะม่วง	๔,๙๔๙	๗,๐๑๐	๖,๘๕๐	๔๑๙.๙๖	๒,๘๗๖,๗๒๖	๓๒.๖๒	๙๓,๘๓๘,๘๐๒.๑๒
กล้วยน้ำว้า	๑,๔๗๕	๑,๙๘๖	๑,๘๖๔	๒,๑๒๑.๗๘	๓,๙๕๕,๙๙๘	๑๑.๘๙	๔๗,๐๒๔,๙๒๖.๒๒
กล้วยหอม	๓๐๓	๒๓๖	๒๐๗	๒,๓๘๙.๙๖	๔๙๔,๗๒๒	๑๖.๙๓	๘,๓๗๕,๖๔๓.๔๖
กระเจต	๘๖	๔๕๓	๔๔๑	๕๐๐.๗๐	๒๒๐,๘๐๙	๙.๔๕	๒,๐๘๖,๖๔๕.๐๕
มะพร้าวอ่อน	๑,๖๖๔	๑,๘๔๔	๑,๘๐๕	๙๖๑.๕๙	๑,๗๓๕,๖๗๐	๑๘.๘๔	๓๒,๗๐๐,๐๒๒.๘๐
มะพร้าวแก่	๑,๕๗๓	๑,๗๐๙	๑,๖๖๒	๘๕๗.๙๖	๑,๔๒๕,๙๓๐	๒๒.๓๒	๓๑,๘๒๖,๗๕๗.๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๔.๒ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๔

ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดสมุทรปราการเป็นการเลี้ยงแบบรายย่อย ไม่ได้เลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดใหญ่เชิงพาณิชย์ แต่มีการนำเข้าสัตว์จากแหล่งอื่นเข้ามาแปรรูปในโรงงานแปรรูปสัตว์หลายแห่งที่ตั้งอยู่ในจังหวัด สำหรับผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ไก่ เป็ด แพะ - แกะ สุกร และโค ตามลำดับ โดยมูลค่าผลผลิตด้านปศุสัตว์สูงสุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ ไก่ โคเนื้อ เป็ด แพะ - แกะ และกระบือ ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผลผลิต /จำนวนการเกิดใหม่ (ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
โคเนื้อ	๔๖	๔๖๒	๖๐	๔๕,๐๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐
กระบือ	๑๐	๔๙	๒	๔๕,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
แพะ	๓๕	๘๘๙	๑๖๕	๓,๓๐๐	๕๔๔,๕๐๐
แกะ	๙	๘๐	๒๐	๒๘,๐๐	๔๒,๕๐๐
เป็ด	๓๓๔	๑๐,๒๘๐	๓,๔๐๐	๒๕๐	๘๕๐,๐๐๐
ไก่	๑,๙๑๖	๕๒,๑๕๕	๑๗,๓๐๐	๒๐๐	๓,๔๖๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ ตัดยอดข้อมูล ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : จำนวนผลผลิตหมายถึงสัตว์ที่เข้าโรงฆ่าโดยรวมจากที่อื่นด้วย

๒.๔.๓ ข้อมูลด้านประมงของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๕

๒.๔.๓.๑ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

จากสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่เหมาะสมกับการทำประมงน้ำจืดและประมงชายฝั่ง เนื่องจากมีพื้นที่บางส่วนติดชายฝั่งทะเล ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางบ่อ และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ประกอบกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เรื่องการกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลและสัตว์น้ำจืด) โดยวิเคราะห์จากปัจจัยการพัฒนาพื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประกอบด้วย ความเหมาะสมของดิน แหล่งน้ำ เส้นทางคมนาคมร่วมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการอยู่ในเขตเหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในพื้นที่ ๓ อำเภอ ๑๑ ตำบล ได้แก่ อำเภอบางบ่อ (ตำบลคลองด่าน) อำเภอพระสมุทรเจดีย์ (ตำบลนาเกลือ ในคลองบางปลากด บ้านคลองสวน แหลมฟ้าผ่า และปากคลองบางปลากด) อำเภอเมืองสมุทรปราการ (ตำบลท้ายบ้าน ท้ายบ้านใหม่ บางปู บางปูใหม่ ปากน้ำ) สำหรับพื้นที่เหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอยู่ในพื้นที่ทั้ง ๖ อำเภอ ๕๐ ตำบล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ปลาน้ำจืดที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาสลิด และปลาดุก การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสามารถเพาะเลี้ยงได้ทุกอำเภอ สำหรับปลานิลมีเนื้อที่เพาะเลี้ยงรวม

๘๔,๓๙๐.๐๗ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดที่อำเภอบางบ่อ ๔๐,๔๘๒.๐๖ ไร่ รองลงมาอำเภอบางพลี ๑๙,๕๙๙.๙๒ ไร่ อำเภอบางเสาธง ๑๙,๓๓๒.๑๓ ไร่ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ ๔,๘๐๓.๖๓ ไร่ ปลาสลิดมีพื้นที่รวม ๙,๓๙๙.๗๘ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดที่อำเภอบางบ่อ ๕,๙๒๑.๓๙ ไร่ รองลงมาอำเภอเมืองสมุทรปราการ ๒,๗๓๐.๑๑ ไร่ และอำเภอบางพลี ๗๔๘.๒๘ ไร่ การเลี้ยงปลาดุกมีพื้นที่รวม ๒๗๓.๙๙ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดที่อำเภอบางบ่อ ๑๔๕.๐๒ ไร่ รองลงมาอำเภอเมืองสมุทรปราการ ๕๙.๒๓ ไร่ และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ๕๐.๕๐ ไร่ ดังตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

อำเภอ	การเลี้ยงปลานิล		การเลี้ยงปลาสลิด		การเลี้ยงปลาดุก	
	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
บางบ่อ	๒,๔๘๑	๔๐,๔๘๒.๐๖	๒๒๕	๕,๙๒๑.๓๙	๒๕	๑๔๕.๐๒
บางพลี	๑,๐๐๗	๑๙,๕๙๙.๙๒	๓๒	๗๔๘.๒๘	๘	๒๑.๕๙
บางเสาธง	๑,๐๐๖	๑๙,๓๓๒.๑๓	-	-	๑	๓.๒๕
พระประแดง	๕	๔.๐๒	-	-	๔	๔.๕๐
พระสมุทรเจดีย์	๑๖	๑๖๘.๓๑	-	-	๑	๕๐.๕๐
เมืองสมุทรปราการ	๒๔๕	๔,๘๐๓.๖๓	๑๔๓	๒,๗๓๐.๑๑	๙	๕๙.๒๓
รวม	๔,๗๖๐	๘๔,๓๙๐.๐๗	๔๐๐	๙,๓๙๙.๗๘	๔๘	๒๗๓.๙๙

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ ข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางจะพบว่า เกษตรกรนิยมเพาะเลี้ยงปลานิลมากกว่า ปลาสลิด เนื่องจากระยะเวลาการเลี้ยงปลาสลิดใช้เวลายาวนานมากกว่าการเลี้ยงปลานิล แต่ปัจจุบันมีการเลี้ยงผสมผสานระหว่างการเลี้ยงปลานิลกับกุ้งขาว หรือปลาสลิดกับกุ้งขาว เนื่องจากกุ้งขาวมีระยะเวลาการเลี้ยงสั้นประมาณ ๒ - ๓ เดือน ก็สามารถจับขายได้แล้ว

ปัจจุบันผู้เลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดสมุทรปราการมีรูปแบบการเลี้ยงสัตว์น้ำหลายชนิด รวมกันแบบผสมผสาน ระหว่างการเลี้ยงปลานิลกับกุ้งขาว หรือปลาสลิดกับกุ้งขาว ซึ่งส่วนใหญ่ที่พบจะเลี้ยงปลานิลกับกุ้งขาว เนื่องจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากกุ้งขาวที่ปล่อยร่วมกับปลานิลจะได้ ๒ - ๓ รอบการผลิตต่อปี เนื่องจากกุ้งขาวมีระยะเวลาการเลี้ยงสั้นประมาณ ๒ - ๓ เดือน จะได้ขนาดจับขายได้ ส่วนปลานิลจะเก็บเกี่ยวผลผลิตครั้งเดียว ซึ่งระยะเวลาประมาณ ๘ - ๑๒ เดือน จึงจับขายได้ จากข้อมูลการเลี้ยงปลานิลร่วมกับกุ้งขาววนนาไม่ของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕ พบว่ามีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๙,๙๑๔.๑๘ ไร่ โดยอำเภอบางบ่อมีเนื้อที่เลี้ยงมากที่สุด ๑๒,๕๕๔.๕๐ ไร่ รองลงมาอำเภอบางเสาธง เนื้อที่ ๓,๙๑๕.๔๒ ไร่ และอำเภอบางพลี ๒,๑๒๔.๗๓ ไร่ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลจำนวนรายและเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิลร่วมกับกุ้งขาววนนาไม่ของจังหวัดสมุทรปราการ ปีการผลิต ๒๕๖๕

อำเภอ	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
บางบ่อ	๗๑๓	๑๒,๕๕๔.๕๐
บางพลี	๘๑	๒,๑๒๔.๗๓
บางเสาธง	๒๑๒	๓,๙๑๕.๔๒
พระประแดง	-	-
พระสมุทรเจดีย์	๔	๕๐.๕๐
เมืองสมุทรปราการ	๕๐	๑,๒๗๘.๐๕
รวม	๑,๐๖๐	๑๙,๙๑๔.๑๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๒.๔.๓.๒ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

กุ้งเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่นิยมเลี้ยงบริเวณพื้นที่ที่ติดชายฝั่ง โดยเฉพาะกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เลี้ยงรวม ๓๘,๓๓๑.๑๒ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จำนวน ๓๗,๙๗๘.๙๙ ไร่ รองลงมา อำเภอบางบ่อ ๓๒๖.๙๖ ไร่ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ ๒๕.๑๗ ไร่ สำหรับกุ้งขาวแวนนาไมเกษตรกรนิยมเลี้ยงร่วมกับปลาชนิดอื่นๆ มีเนื้อที่เลี้ยงรวม ๗,๒๑๒.๖๕ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอบางบ่อ ๔,๙๔๙.๗๙ ไร่ รองลงมาอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ๒,๐๓๔.๔๑ ไร่ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ ๑๕๙.๐๕ ไร่ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๑๖ ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ๑

อำเภอ	ชนิดของกุ้ง			
	กุ้งขาวแวนนาไม		กุ้งกุลาดำ	
	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
บางบ่อ	๓๒๒	๔,๙๔๙.๗๙	๙	๓๒๖.๙๖
บางพลี	๓	๕๘.๖๗	-	-
บางเสาธง	๒	๑๐.๗๓	-	-
พระประแดง	-	-	-	-
พระสมุทรเจดีย์	๑๐๔	๒,๐๓๔.๔๑	๒,๐๐๔	๓๗,๙๗๘.๙๙
เมืองสมุทรปราการ	๑๐	๑๕๙.๐๕	๑	๒๕.๑๗
รวม	๔๔๑	๗,๒๑๒.๖๕	๒,๐๑๔	๓๘,๓๓๑.๑๒

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

นอกจากสัตว์น้ำชายฝั่งเศรษฐกิจชนิดที่มีการเลี้ยงสำคัญของจังหวัดสมุทรปราการ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว เกษตรกรจังหวัดสมุทรปราการยังมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งชนิดอื่นๆ ที่ทำรายได้ให้กับจังหวัด ได้แก่ หอยแครง หอยแมลงภู่ ปูทะเล ปลากระพงขาว เป็นต้น การเพาะเลี้ยงหอยแครงมีพื้นที่เลี้ยงรวม ๔,๘๖๖.๕๙ ไร่ พบมากที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ เนื้อที่เลี้ยง ๒,๖๐๓.๓๖ ไร่ รองลงมาอำเภอบางบ่อ เนื้อที่เลี้ยง ๑,๙๐๙.๕๘ ไร่ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ ๓๕๓.๖๕ ไร่ นอกจากนี้ยังนิยมเลี้ยงหอยแมลงภู่มีเนื้อที่เลี้ยงรวม ๑,๓๕๔.๙๖ ไร่ มีการเลี้ยงที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์มากที่สุด เนื้อที่เลี้ยง ๗๐๕.๗๑ ไร่ รองลงมาอำเภอบางบ่อ เนื้อที่เลี้ยง ๓๖๒.๒๕ ไร่ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ เนื้อที่เลี้ยง ๒๘๗ ไร่ สำหรับการเลี้ยงปลาทะเลที่นิยมเพาะเลี้ยงมากที่สุด คือ ปลากระพงขาว มีเนื้อที่เลี้ยงรวม ๓,๑๙๓.๖๙ ไร่ เลี้ยงมากที่อำเภออำเภอบางบ่อ เนื้อที่เลี้ยง ๒,๓๓๑.๘๔ ไร่ รองลงมาพระสมุทรเจดีย์ เนื้อที่เลี้ยง ๕๖๗.๘๕ ไร่ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ ๒๙๔ ไร่ ดังตารางที่ ๑๗

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ๒

อำเภอ	ชนิดหอยทะเล				ปลากระพงขาว	
	หอยแครง		หอยแมลงภู่			
	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
บางบ่อ	๖๗	๑,๙๐๙.๕๘	๑๐	๓๖๒.๒๕	๑๙๑	๒,๓๓๑.๘๔
บางพลี	-	-	-	-	-	-
บางเสาธง	-	-	-	-	-	-
พระประแดง	-	-	-	-	-	-
พระสมุทรเจดีย์	๑๑๐	๒,๖๐๓.๓๖	๓๐	๗๐๕.๗๑	๔๓	๕๖๗.๘๕
เมืองสมุทรปราการ	๑๘	๓๕๓.๖๕	๗	๒๘๗.๐๐	๑๑	๒๙๔.๐๐
รวม	๑๙๕	๔,๘๖๖.๕๙	๔๗	๑,๓๕๔.๙๖	๒๔๕	๓,๑๙๓.๖๙

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (กิโลกรัม)
มะม่วงน้ำดอกไม้คึ่งบางกะเจ้า	๓๖๓	๒๘,๙๐๐
มะม่วงน้ำดอกไม้สมุทรปราการ	-	-
พลาสติก	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

จังหวัดสมุทรปราการมีเกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน GAP ด้านพืช จำนวน ๓๗๗ ราย ๘๗๒.๑๓ ไร่ ๓๙ ชนิดสินค้า ในปี ๒๕๖๔ สินค้าที่มีเกษตรกรได้รับมาตรฐานฯ มากที่สุด ๕ ลำดับ ได้แก่ มะม่วง ๑๔๐ ราย ๓๕๙.๘๑ ไร่ กระเจต ๕๑ ราย ๒๐๓ ไร่ มะพร้าว ๓๙ ราย ๑๒๑.๔๕ ไร่ มะนาว ๓๑ ราย ๒๔.๖๙ ไร่ ข่า ๒๒ ราย ๕๗.๒๕ ไร่ ตามลำดับ

มาตรฐานสินค้าประมงที่ได้รับการรับรอง ประกอบด้วย มาตรฐานสินค้าชั้นปลอดภัย (Safety Level : SL) และมาตรฐานการปฏิบัติทางการประมงที่ดี (Good Aquaculture Practices : GAP) ซึ่งมีสินค้าประมงหลักที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้แก่ ปลานิล ปลาเบญจพรรณ พลาสติก กุ้งก้ามกราม เป็นต้น ดังตารางที่ ๑๙

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๔

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (กิโลกรัม)
GAP ด้านพืช		
มะม่วง	๓๕๙.๘๑	๔๘๕๔.๒๕
กระเจต	๒๐๓	๖๐๙๐๐
มะพร้าว	๑๒๑.๔๕	๘๒.๘๐
มะนาว	๒๔.๖๙	๒๖.๗๐
ข่า	๕๗.๒๕	๒๒๒๔.๗๐
GAP ด้านประมง		
ปลาเบญจพรรณ	๓,๓๖๒.๕๐	๙๕๑,๓๐๐
ปลานิล	๔,๕๗๑.๖๓	๙๖๓,๔๐๐
จระเข้ (ตัว)	๒๘	๑๐,๐๐๐
กุ้งก้ามกราม	๒๔๑.๒๕	๖๑,๔๐๐
พลาสติก	๑๓๐	๒๕,๐๐๐
ปลาตูกบึกก้อย	๓๙	๔๒,๐๐๐
ปลาหมอ	๓	๘,๐๐๐
Safety Level ด้านประมง		
ปลาเบญจพรรณ	๑,๘๓๔.๕๐	๙๕๑,๔๐๐
ปลานิล	๑,๔๔๒.๗๕	๘๕๗,๔๕๐
พลาสติก	๒๒๒	๑๒,๕๐๐

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

ด้านประมง สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๔.๖ ข้อมูลสินค้า OTOP ของจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลสินค้า OTOP ของจังหวัดสมุทรปราการ

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ข้อมูลผลิตภัณฑ์	เบอร์โทรศัพท์
๑. ปั้นลึง ปลาสด	กลุ่มแปรรูปปลาสด เพลินตาบางบ่อ	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง ปลาสดตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ	เพิ่มช่องทางการตลาด, ให้องค์ความรู้พัฒนา บรรจุภัณฑ์ เพิ่มคุณภาพสินค้า รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนา วิสาหกิจชุมชน	ขนมปั้นลึงเป็นขนมไทยโบราณที่เป็น อัตลักษณ์ไทย เป็นการต่อยอดการแปรรูป ปลาสดจากอาหารคาวเป็นของว่าง รับประทานได้ทุกเพศ ทุกวัย ไร้ไขมัน ความหอมของเนื้อปลา แป้งจะบาง และกรอบนุ่ม อายุการเก็บรักษาได้นานเกิน ๑ เดือน ใช้เป็นของฝาก ของขวัญ รับประทานร่วมกับน้ำชา กาแฟ	๐๘๙-๖๙๙๗๖๖๘
๒. เปลือกไข่ วิจิตรศิลป์	นายภูษิต กาญจนศิริปาน	- ไข่ทาน ไข่นกกระทา ซื้อจากอำเภอบางบ่อ - ไข่นกกระทาจอกเทศ ซื้อจากฟาร์มในจังหวัด ราชบุรี และกาญจนบุรี	-	ของที่ระลึก ของขวัญ กล่องใส่ของ เช่น สร้อย พระ พระธาตุ เพชร พลอย และมี ความหมายเป็นสิริมงคลเหมาะให้คนที่ เรารัก	๐๙๔-๒๕๑๕๕๑
๓. ผ้าคลุมไหล่ อเนกประสงค์	แพ้นันต์ชัยอม colourful	- ผ้า ซื้อจากโรงงาน ในจังหวัด - สีย้อม ซื้อจาก กรุงเทพมหานคร	สำนักงานเกษตรอำเภอบางเสา ธง สนับสนุนองค์ความรู้จัดทำ แผนธุรกิจและช่องทาง การตลาด	-	-
๔. ยาสีฟัน โคโคเมท	กลุ่มสมุนไพรฤดูวัน	น้ำมันมะพร้าวออร์แกนิก ซื้อจากจังหวัด สมุทรสงคราม	เพิ่มช่องทางการตลาด โดยนำไปจำหน่ายใน งานมหกรรมสินค้าเกษตร ปลอดภัยและของดี เมืองปากน้ำ	ยาสีฟันที่แตกต่างด้วยการผสมน้ำมัน มะพร้าวออร์แกนิก ที่มีคุณสมบัติช่วยลด การสะสมของแบคทีเรียในช่องปาก Activated Charcoal ช่วยดูดซับสิ่งสกปรก ผลานคุณค่า Hydrated Silica ช่วยขัดฟัน ให้ขาวสะอาด ลดการสะสมของ คราบหินปูน บุหรี่ ซา กาแฟ Nano HAP ช่วยเคลือบฟันให้แข็งแรง	๐๒-๗๕๖๗๑๗๐
๕. เครื่องดื่มชง สมุนไพร	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โพธิ์ทอง โปรดักท์	- ชิง ซื้อจากจังหวัด เพชรบูรณ์ - มะตูม ซื้อจากจังหวัด ลำปางและเชียงใหม่	เพิ่มช่องทางการตลาด โดยนำไปจำหน่ายใน งานมหกรรมสินค้าเกษตร ปลอดภัยและของดี เมืองปากน้ำ	-	-
๖. ก้างปลาสด อบกรอบ	วิสาหกิจชุมชน แม่อำวณปลาสด บางบ่อ	- ก้างปลาสด ซื้อจาก อำเภอบางบ่อ - น้ำมันทอด ซื้อจาก ภายในจังหวัด	เพิ่มช่องทางการตลาด,ให้องค์ ความรู้พัฒนาบรรจุภัณฑ์เพิ่ม คุณภาพสินค้า รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนา วิสาหกิจชุมชน	-	-
๗. สบู่สมุนไพร น้ำบุษย์ สูตรแตงกวา	น้ำบุษย์	- มะพร้าวจากอำเภอบาง บ่อ - ข้าวจากโรงสีชุมชน - ขอระเพ็ดจากที่อื่น	-	แตงกวาพืชผักสวนครัวที่มีอยู่ทุกบ้าน ทุกคนรู้จักดี โดยเอามาเพิ่มมูลค่าด้วย การแปรรูปเป็นหนึ่งในส่วนผสม เครื่องสำอาง แตงกวาเป็นพืชที่มีน้ำเยอะ เหมาะกับบ้านเราที่มีอากาศร้อน และเมื่อ มาเป็นส่วนผสมในสบู่ ช่วยขจัดซีไคลได้ดี และอ่อนโยน และใช้ทำความสะอาดผิวกาย และใบหน้า เพื่อชำระล้างสิ่งสกปรก ฟองที่ ได้ จะเป็นฟองละเอียด ล้างออกง่าย ผิว เรียบเนียนนุ่ม	๐๘๙-๖๘๐๓๔๐๘
๘. น้ำปลา หวาน	วิสาหกิจชุมชน น้ำปลาหวานต้นหอม บางเสาธง	- กุ้ง กะปิ ซื้อจากตำบล คลองด่าน - น้ำตาล ซื้อจากจังหวัด สมุทรสงคราม	สนับสนุนเครื่องจักรใช้สำหรับ กวน (สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สมุทรปราการ)	ใช้รับประทานกับผลไม้ เช่น มะยม มะม่วง มะดัน ชมพู่ หรือผลไม้ที่มีรสชาดอมเปรี้ยว	๐๒-๓๙๗๙๔๐๕๖
๙. ลอดช่อง สิงคโปร์	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรธนิดา ลอดช่องสิงคโปร์	แป้งมันสำปะหลังรูป ไบเตย และมะพร้าว ซื้อใน ท้องถิ่น	สำนักงานเกษตรอำเภอบาง พระประแดงได้จัดตั้ง กลุ่มแม่บ้านเมื่อปี ๒๕๔๙	ลอดช่องสิงคโปร์เป็นขนมที่หาทานยาก และเป็นขนมที่เหมาะกับทานกับน้ำแข็ง ซึ่งบ้านเราอากาศร้อนจึงเหมาะสมมาก	๐๘๑-๘๒๒๕๕๔

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลสินค้า OTOP ของจังหวัดสมุทรปราการ (ต่อ)

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ข้อมูลผลิตภัณฑ์	เบอร์โทรศัพท์
๑๐. ัญพิซ ประคบพูลสุข	วิสาหกิจชุมชน หัตถศาสตร์ เพื่อสุขภาพ	ข้าวเหนียว เม็ดเดียว ถั่วเขียว ถั่วแดง ถั่วเหลือง และถั่วดำ	สำนักงานเกษตรอำเภอ พระประแดงให้สมาชิก รวมกลุ่มและจัดตั้งวิสาหกิจ ชุมชนให้	ใช้ประคบบริเวณที่ปวดเมื่อยตามร่างกาย เช่น บ่า หลัง เอว ท้อง ขา และไหล่ ช่วยให้ เลือดลมหมุนเวียนดี บรรเทาอาการ ปวดเมื่อย คลายเครียด	๐๘๕-๐๐๙๒๒๖๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๔.๗ ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด
สมุทรปราการ

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๔												ปี ๒๕๖๕												
	ม ค	ก พ	มี ค	เม ย	พ ค	มิ ย	ก ค	ส ค	ก ย	ต ค	พ ย	ธ ค	ม ค	ก พ	มี ค	เม ย	พ ค	มิ ย	ก ค	ส ค	ก ย	ต ค	พ ย	ธ ค	
พืชไร่																									
๑. ข้าวนาปี - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
๒. ข้าวนาปรัง - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
พืชผัก																									
๓. ผักกะเฉด - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
๔. ข่า - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
พืชผัก																									
๕. ตะไคร้ - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
๖. มะม่วง - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
๗. ถั่วเขียว - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
๘. ถั่วเขียว - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
ไม้ยืนต้น																									
๙. มะพร้าวอ่อน - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
๑๐. มะพร้าวแก่ - ช่วงเวลาการเพาะปลูก - ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถสถาบันเกษตรกรในการให้บริการสมาชิก
ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ และการบริหารงานควบคู่กับการพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ภาคการเกษตร
โดยการใช้แนวคิดและกระบวนการรวมกลุ่มของสถาบันเกษตรกรเป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ
เกษตรกร เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

จังหวัดสมุทรปราการ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๔ แห่ง ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรบางป่อ สหกรณ์การเกษตรบางพลี สหกรณ์การเกษตรสาขลา และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. สมุทรปราการ จำกัด สมาชิกรวม ๖,๔๗๑ ราย สำหรับสถาบันเกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนมากที่สุด จำนวน ๓๓๙ กลุ่ม สมาชิก ๓,๖๕๓ ราย รองลงมาเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๓๑ กลุ่ม สมาชิก ๓๒๕ ราย และกลุ่มยุวเกษตรกร ๒๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐๐ ราย ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังมีสหกรณ์นอกภาคเกษตร เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์บริการ สหกรณ์นิคม จำนวน ๑๕๔ แห่ง สมาชิก ๘๓,๘๐๙ ราย อีกด้วย รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ ๒๒ และตารางที่ ๒๓

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์ และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๒ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๕

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๔	๖,๔๗๑
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๕๔	๘๓,๘๐๙
รวม	๑๕๘	๙๐,๒๘๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ข้อมูล ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ ๒๓ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ^๑		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ^๒		กลุ่มยุวเกษตรกร ^๓		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ^๔	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมือง	-	-	๖	๗๔	๔	๗๐	๖๘	๖๑๒
บางป่อ	-	-	๓	๔๐	๒	๒๕	๖๗	๗๗๑
บางพลี	๑	๔๓	๗	๔๙	๖	๔๒	๖๗	๗๖๓
พระประแดง	๑	๘๑	๖	๖๒	๒	๓๒	๗๑	๖๔๕
พระสมุทรเจดีย์	-	-	๖	๖๐	๖	๑๓	๓๖	๕๔๘
บางเสาธง	-	-	๓	๔๐	๑	๑๘	๓๐	๓๑๔
รวม	๒	๑๒๔	๓๑	๓๒๕	๒๑	๒๐๐	๓๓๙	๓,๖๕๓

^๑ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ข้อมูล ณ วันที่ ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

^{๒-๔}ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ ข้อมูล ณ วันที่ ณ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อาสาสมัครเกษตรเป็นเกษตรกรที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน จังหวัดสมุทรปราการมีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมากที่สุด จำนวน ๕๗๖ ราย รองลงมาเป็นหมอดินอาสา จำนวน ๒๒๘ ราย และประมงอาสา จำนวน ๑๙๑ ราย ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ ๒๔

ตารางที่ ๒๔ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร (ราย)										หมายเหตุ
	เกษตรและสหกรณ์	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตรหมู่บ้าน	สหกรณ์	ชลประทาน	เศรษฐกิจการเกษตร	
เมือง	-	-	๙	๓๓	๓๙	๔๘	๗๐	๒	-	๑	-
บางป่อ	-	-	๑๖	๔๔	๕	๕๙	๑๘๓	๗	-	๑	-
บางพลี	-	-	๔	๓๔	๑๓	๓๔	๑๑๗	๔	-	๑	-
พระประแดง	-	-	๘	-	๓๖	๔๗	๙๕	๕	-	๑	-
พระสมุทรเจดีย์	-	-	๕	๕๐	๑๖	๓๐	๖๔	๔	-	๑	-
บางเสาธง	-	-	๓	๓๐	๕	๑๐	๔๗	๒	-	๑	-
รวม	-	-	๔๕	๑๙๑	๑๑๔	๒๒๘	๕๗๖	๒๔	-	๖	-

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด ภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

๒.๗.๑ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๑ ศูนย์ คือ ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอบางเสาธง ตารางที่ ๒๕ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	ที่อยู่	ประธานศูนย์	ฐานการเรียนรู้
บางเสาธง	๑๐/๑ หมู่ ๘ ตำบลศิระจรเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ	นายสุรชัย แซ่จิว	เกษตรผสมผสานตาม แนวเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

๒.๘.๑ จำนวนเกษตรกร Smart Farmer ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕ ตารางที่ ๒๖ จำนวนเกษตรกร Smart Farmer ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เกษตร	ประมง	ปศุสัตว์
เมืองสมุทรปราการ	๑๐	๘๑	๖
บางบ่อ	๑๐	๑๔๒	๔
บางพลี	๑๐	๑๐๓	๖
พระประแดง	๑๐	-	๕
พระสมุทรเจดีย์	๑๐	-	๗
บางเสาธง	๑๐	๑๔๔	๖
รวม	๖๐	๔๗๐	๓๔

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

ด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ

ด้านประมง สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๘.๒ จำนวนเกษตรกร Young Smart Farmer ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕ ตารางที่ ๒๗ จำนวนเกษตรกร Young Smart Farmer ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เกษตร	ปศุสัตว์
เมืองสมุทรปราการ	๕	-
บางบ่อ	๕	-
บางพลี	๕	-
พระประแดง	๕	-
พระสมุทรเจดีย์	๕	๑
บางเสาธง	๕	-
รวม	๓๐	๑

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

ด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ

๒.๘.๓ ข้อมูลแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวเปลือกในจังหวัด/นอกจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕
 ตารางที่ ๒๘ ข้อมูลแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวเปลือกในจังหวัด/นอกจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕

ประเภท	ในจังหวัด	กำลังการผลิต
โรงสีธัญญาพาณิชย์	๘๑ หมู่ ๔ ถนนอ่อนนุช-เทพารักษ์ ตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ	๒๐๐ ตัน/๒๔ ชั่วโมง
โรงสีวิจิตรธัญญา	๒๒ หมู่ ๑ ตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ	๒๕๐ ตัน/๒๔ ชั่วโมง

ประเภท	นอกจังหวัด	กำลังการผลิต
โรงสีเจริญทรัพย์	อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	-
โรงสี (คลอง ๑๘)	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๘.๔ ข้อมูลโรงสีข้าวของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรในชุมชน ปี ๒๕๖๕
 ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลโรงสีข้าวของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรในชุมชน ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	ที่อยู่	ผู้ดูแล
บางบ่อ	หมู่ที่ ๕ ตำบลคลองสวน	นายมนู บัวเจริญ
	หมู่ที่ ๕ ตำบลคลองนิมยตรา	นายอารมย์ โท
	หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองสวน	นายเสนาะ แดงน้อย
บางเสาธง	หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบางเสาธง	นายวันชัย พรเจริญ
	หมู่ที่ ๘ ตำบลศิระจรเข้ใหญ่	นายสุรชัย แซ่จิว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๘.๕ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ
 ปี ๒๕๖๕

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	ที่อยู่	ประธานศูนย์	ฐานการเรียนรู้
เมืองสมุทรปราการ	๔๔๘ หมู่ ๓ ซอยเทศบาล ๑๑๙ ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ	นายประยัด จันดา	ปลานิลปนกุ้งขาว (ลดต้นทุน การผลิตการเลี้ยงปลานิล)
บางบ่อ	๓๑ หมู่ ๗ ตำบลคลองสวน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ	นายถนอม ยิ่งเจริญ	ข้าว (ลดต้นทุนการผลิตข้าว)
บางพลี	๓๗ หมู่ ๑๐ ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ	นายสมชาย อนุพันธ์	มะม่วง (การผลิตมะม่วงให้ได้ คุณภาพ)
พระประแดง	๓๙/๑ หมู่ ๖ ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	นายณรงค์ สำลีรัตน์	ไม้ประดับ (การผลิตและขยายพันธุ์ ไม้ประดับ)
พระสมุทรเจดีย์	๒๐๐ หมู่ ๑๓ ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ	นายสุรกิจ ละเอียดดี	ประมง (การเพิ่มประสิทธิภาพ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสู่มาตรฐาน เกษตรอินทรีย์)
บางเสาธง	๑๐/๑ หมู่ ๘ ตำบลศิระจรเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ	นายสุรชัย แซ่จิว	ข้าว (ลดต้นทุนการผลิตข้าว)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของจังหวัดสมุทรปราการใช้เทคนิค SWOT Analysis ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าจังหวัดสมุทรปราการมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ที่มีผลต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ

๑.๑ จุดแข็ง (Strengths : S)

๑.๑.๑ มีลักษณะโครงสร้างทางกายภาพที่ดี พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีความเหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน พื้นที่ชลประทานกระจายไปเกือบทุกพื้นที่ ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๑.๒ มีมีลักษณะของภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๗๐๐ มิลลิเมตร/ปี ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องถึงปริมาณน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

๑.๑.๓ มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลซึ่งสามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ ทั้งสัตว์น้ำกร่อย และสัตว์น้ำจืด

๑.๑.๔ มีเป็นจังหวัดปริมาณลมทำให้มีการคมนาคมสะดวกในทุกมิติ มีความหลากหลายและครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เป็นแหล่งรวบรวมปัจจัยการผลิต และจำหน่ายสินค้าเกษตร ทำให้ได้เปรียบในเรื่องต้นทุนและค่าขนส่งต่าง

๑.๑.๕ มีความหลากหลายในชนิดสินค้า ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรที่มีชื่อเสียง เช่น ปลาสด ปลานิล ปลากระพงขาว หอยแครง ผักกะเฉด ข้าว/ตะไคร้ มะม่วง กุ้งทะเล ปูทะเล ข้าว เปิดปากน้ำ ไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น และสินค้าเกษตรบางชนิดได้รับ GI เพิ่มขึ้น ได้แก่ ปลาสดบางบ่อ มะม่วงน้ำดอกไม้คิ่งบางกระเจ้า มะม่วงน้ำดอกไม้สมุทรปราการ

๑.๑.๖ มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในส่วนของบริหารจัดการน้ำ เช่น ประตูระบายน้ำคลองลาดโพธิ์ และสถานีสูบน้ำสุวรรณภูมิ ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก ทำให้ไม่เกิดปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่เกษตรกรรม

๑.๑.๗ จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ต้นแบบในการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานอินทรีย์ ด้านประมง - ด้านพืช

๑.๑.๘ มีพื้นที่ที่สามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมในทุกอำเภอ

๑.๑.๙ มีเกษตรกรต้นแบบด้านเกษตรผสมผสานระดับประเทศ (สาขาโร่นาสวนผสม) สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอด องค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง

๑.๒ จุดอ่อน (Weaknesses : W)

๑.๒.๑ ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดจากสาเหตุ

- ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม การขยายตัวของชุมชนเมือง ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำเสียจากชุมชน
- น้ำเค็มรุกกล้าพื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูแล้ง
- การสูญเสียพื้นที่ชายฝั่งทะเล
- การขายพื้นที่การเกษตรเพื่อทำโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง ซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาพื้นที่การเกษตร

๑.๒.๒ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรกรรม เนื่องจากวิถีชีวิตทางการเกษตร หรือโครงสร้างด้านการจัดการภาคเกษตรในจังหวัดสมุทรปราการเปลี่ยนแปลงไป เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ขาดผู้สืบทอดอาชีพ และปรับเปลี่ยนการจัดการโดยใช้แรงงานจ้างในการผลิตเป็นหลัก ทำให้ต้องพึ่งพาแรงงานนอกฟาร์ม ซึ่งมีทั้งแรงงานจากการใช้เครื่องจักรกลแรงงานที่ใช้แรงงานคน โดยเป็นแรงงานภายในจังหวัด และแรงงานต่างด้าว

๑.๒.๓ พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า (มากกว่าร้อยละ ๘๐) เกษตรกรจึงไม่กล้าลงทุนปรับปรุงพื้นที่เพื่อขยายผลผลิตให้มากขึ้น

๑.๒.๔ ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดไม่เป็นเอกภาพและไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้มีปัญหาเมื่อต้องการนำไปใช้ประโยชน์

๑.๒.๕ เกษตรกรบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากยังไม่สามารถสร้างความแตกต่างด้านราคาได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒.๖ กลุ่ม องค์กร สถาบันเกษตรกรขาดความเข้มแข็งในการดำเนินกิจกรรม ในการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูป

๑.๒.๗ ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ สื่อสารยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตร และการมีส่วนร่วมรับรู้นโยบายในการส่งเสริมภาคเกษตร

๑.๒.๘ มีผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชากรในจังหวัด

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ

๒.๑ โอกาส (Opportunities :O)

๒.๑.๑ จังหวัดสมุทรปราการมีสนามบินสุวรรณภูมิเป็นศูนย์กลางแหล่งขนถ่ายสินค้าเกษตรกรรมสามารถเชื่อมโยงกับระบบ Logistic ในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๒ จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก ซึ่งเป็นแหล่งบริโภคขนาดใหญ่ และหลากหลาย ทำให้เป็นข้อได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจการค้าสินค้าเกษตรต่างๆ

๒.๑.๓ นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ ได้แก่ ด้านการพัฒนาด้านการคมนาคมในการขยายโครงข่ายด้านคมนาคม เช่น การขยายผิวการจราจร รถไฟฟ้า จะช่วยสนับสนุนระบบการขนส่งและกระจายสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดต้นทุนในการขนส่ง และเกิดความสะดวกในการทำธุรกิจการเกษตร

๒.๑.๔ นโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญกับ Food Safety, Zoning, Smart Farmer, Smart Officer และโครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ นโยบายส่งเสริมการตลาดนำการผลิต และการซื้อขายสินค้า Online

๒.๑.๕ มีการขยายตัวของแหล่งรับซื้อสินค้า เช่น ห้างสรรพสินค้า ทำให้สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรสู่ผู้บริโภคได้มากขึ้น

๒.๑.๖ มีท่าเรือขนส่งสินค้าภายในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก เป็นการสนับสนุนระบบ Logistic

๒.๑.๗ สถาบันการศึกษาในพื้นที่มีงานวิจัยที่จะสนับสนุนภาคเกษตร และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๒ ภาวะคุกคาม (Threats : T)

๒.๒.๑ การรุกคืบของภาคอุตสาหกรรม ชุมชนที่อยู่อาศัย และประชากรแฝง ที่รุกเข้ามาในพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำการเกษตรทั้งด้านดิน และแหล่งน้ำ ทำให้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสมลดลง สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมเกิดมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร ทำให้คุณภาพและผลผลิตลดลง

๒.๒.๒ ต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะปัจจัยการผลิต อาหารสัตว์ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่าที่ดิน ค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๓ ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง นโยบายที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรเปลี่ยนแปลง ขาดความต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตร

๒.๒.๔ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง (Climate Change) และแนวโน้มลักษณะภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นจากภาวะโลกร้อน ทำให้ระบบนิเวศเสื่อมโทรม ส่งผลต่อระบบการผลิตสินค้าเกษตร

๒.๒.๕ การบริหารจัดการด้านการเกษตรยังไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เมื่อประเทศคู่ค้าสร้างเงื่อนไขในการส่งออกมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคทางการค้า

๒.๒.๖ ผลกระทบจากภาวะโรคระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้เกษตรกรไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ตามปกติ

ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑. มีลักษณะโครงสร้างทางกายภาพที่ดี พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีความเหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน พื้นที่ชลประทานกระจายไปเกือบทุกพื้นที่ ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ๒. มีมีลักษณะของภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๗๐๐ มิลลิเมตร/ปี ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องถึงปริมาณน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ๓. มีพื้นที่ที่ติดชายฝั่งทะเลซึ่งสามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ ทั้งสัตว์น้ำกร่อยและสัตว์น้ำจืด ๔. มีเป็นจังหวัดปริมาณผลทำให้มีการคมนาคมสะดวกในทุกมิติ มีความหลากหลายและครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เป็นแหล่งรวบรวมปัจจัยการผลิต และจำหน่ายสินค้าเกษตร ทำให้ได้เปรียบในเรื่องต้นทุนและค่าขนส่งต่าง ๕. มีความหลากหลายในชนิดสินค้า ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรที่มีชื่อเสียง เช่น ปลาสด ปลานิล ปลากระพงขาว หอยแครง ผักกะเฉด ข้าว/ตะไคร้ มะม่วง กุ้งทะเล ปูทะเล ข้าว เบ็ดตกน้ำ ไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น และสินค้าเกษตรบางชนิดได้รับ GI เพิ่มขึ้น ได้แก่ ปลาสดบางบ่อ มะม่วงน้ำดอกไม้คิงบางกระเจ้า มะม่วงน้ำดอกไม้สมุทรปราการ ๖. มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินีในส่วนของการบริหารจัดการน้ำ เช่น ประตุระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ และสถานีสูบน้ำสุวรรณภูมิ ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก ทำให้ไม่เกิดปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่เกษตรกรรม ๗. จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ต้นแบบในการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานอินทรีย์ด้านประมง - ด้านพืช ๘. มีพื้นที่ที่สามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมในทุกอำเภอ ๙. มีเกษตรกรต้นแบบด้านเกษตรผสมผสานระดับประเทศ (สาขาไร่นาสวนผสม) สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอด องค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง	๑. ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดจากสาเหตุ - ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม การขยายตัวของชุมชนเมือง ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำเสียจากชุมชน - น้ำเค็มรุกล้ำพื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูแล้ง - การสูญเสียพื้นที่ชายฝั่งทะเล - การขายพื้นที่การเกษตรเพื่อทำโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง ซึ่งมีผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่การเกษตร ๒. ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรกรรม เนื่องจากวิถีชีวิตทางการเกษตร หรือโครงสร้างด้านการจัดการภาคเกษตรในจังหวัดสมุทรปราการเปลี่ยนแปลงไป เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ขาดผู้สืบทอดอาชีพ และปรับเปลี่ยนการจัดการโดยใช้แรงงานจ้างในการผลิตเป็นหลัก ทำให้ต้องพึ่งพาแรงงานนอกฟาร์มซึ่งมีทั้งแรงงานจากการใช้เครื่องจักรกลแรงงานที่ใช้แรงงานคน โดยเป็นแรงงานภายในจังหวัด และแรงงานต่างด้าว ๓. พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า (มากกว่าร้อยละ ๘๐) เกษตรกรจึงไม่กล้าลงทุนปรับปรุงพื้นที่เพื่อขยายผลผลิตให้มากขึ้น ๔. ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดไม่เป็นเอกภาพ และไม่ปัจจุบัน ทำให้มีปัญหาเมื่อต้องการนำไปใช้ประโยชน์ ๕. เกษตรกรบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากยังไม่สามารถสร้างความแตกต่างด้านราคาได้อย่างเป็นรูปธรรม ๖. กลุ่ม องค์กร สถาบันเกษตรกรขาดความเข้มแข็งในการดำเนินกิจกรรม ในการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูป ๗. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ สื่อสารยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตร และการมีส่วนร่วมรับรู้นโยบายในการส่งเสริมภาคเกษตร ๘. มีผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชากรในจังหวัด
โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
๑ จังหวัดสมุทรปราการมีสนามบินสุวรรณภูมิเป็นศูนย์กลางแหล่งขนส่งสินค้าเกษตรกรรม สามารถเชื่อมโยงกับระบบ Logistic ในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒ จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ซึ่งเป็นแหล่งบริโภคขนาดใหญ่ และหลากหลาย ทำให้เป็นข้อได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจการค้าสินค้าเกษตรต่าง ๆ ๓ นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ ได้แก่ ด้านการพัฒนาด้านการคมนาคม ในการขยายโครงข่ายด้านคมนาคม เช่น การขยายผิวจราจร รถไฟฟ้า จะช่วยสนับสนุนระบบการขนส่ง และกระจายสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดต้นทุนในการขนส่ง และเกิดความสะดวกในการทำธุรกิจการเกษตร ๔ นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับ Food Safety, Zoning, Smart Farmer, Smart Officer และโครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ นโยบายส่งเสริมการตลาดนำการผลิต และการซื้อขายสินค้า Online ๕ มีการขยายตัวของแหล่งรับซื้อสินค้า เช่น ห้างสรรพสินค้า ทำให้สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรสู่ผู้บริโภคได้มากขึ้น ๖ มีท่าเรือขนส่งสินค้าภายในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก เป็นการสนับสนุนระบบ Logistic ๗ สถาบันการศึกษาในพื้นที่มีงานวิจัยที่จะสนับสนุนภาคเกษตร และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	๑ การรุกคืบของภาคอุตสาหกรรม ชุมชนที่อยู่อาศัย และประชากรแฝง ที่รุกเข้ามาในพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำการเกษตรทั้งด้านดิน และแหล่งน้ำ ทำให้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสมลดลง สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม เกิดมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร ทำให้คุณภาพและผลผลิตลดลง ๒ ต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะปัจจัยการผลิต อาหารสัตว์ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่าที่ดิน ค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๓ ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง นโยบายที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรเปลี่ยนแปลง ขาดความต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตร ๔ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง (Climate Change) และแนวโน้มลักษณะภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นจากภาวะโลกร้อน ทำให้ระบบนิเวศเสื่อมโทรม ส่งผลกระทบต่อระบบการผลิตสินค้าเกษตร ๕ การบริหารจัดการด้านการเกษตรยังไม่มีความเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนด เมื่อประเทศคู่ค้าสร้างเงื่อนไขในการส่งออกมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคทางการค้า ๖ มีการนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ ทำให้ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ๗ ผลกระทบจากภาวะโรคระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้เกษตรกรไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ตามปกติ

๓. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์
ตารางที่ ๓๒ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน) ๑. มีลักษณะโครงสร้างทางกายภาพที่ดี พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีความเหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน พื้นที่ชลประทานกระจายไปเกือบทุกพื้นที่ ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ๒. มีมีลักษณะของภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๗๐๐ มิลลิเมตร/ปี ซึ่งจะส่งผลต่อเนื้อถึงปริมาณน้ำดินและน้ำใต้ดิน ๓. มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลซึ่งสามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ ทั้งสัตว์น้ำกร่อย และสัตว์น้ำจืด ๔. มีเป็นจังหวัดปริมาณผลทำให้มีการคมนาคมสะดวกในทุกมิติ มีความหลากหลายและครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เป็นแหล่งรวบรวมปัจจัยการผลิต และจำหน่ายสินค้าเกษตร ทำให้ได้เปรียบในเรื่องต้นทุนและค่าขนส่งต่าง ๕. มีความหลากหลายในชนิดสินค้า ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรที่มีชื่อเสียง เช่น ปลาสด ปลานิล ปลากะพงขาว หอยแครง ผักกะเฉด ข้าว/ตะไคร้ มะม่วง กุ้งทะเล ปูทะเล ข้าว เบ็ดตกน้ำ ไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น และสินค้าเกษตรบางชนิดได้รับ GI เพิ่มขึ้น ได้แก่ ปลาสดบางบ่อ มะม่วงน้ำดอกไม้คิงบางกระเจ้า มะม่วงน้ำดอกไม้สมุทรปราการ ๖. มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำมาซึ่งการบริหารจัดการน้ำ เช่น ประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ และสถานีสูบน้ำสุวรรณภูมิ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก ทำให้ไม่เกิดปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่เกษตรกรรม ๗. จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ต้นแบบในการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานอินทรีย์ระดับประเทศ - ด้านพืช ๘. มีพื้นที่ที่สามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมในทุกอำเภอ ๙. มีเกษตรกรต้นแบบด้านเกษตรผสมผสานระดับประเทศ (สาขาไร่นาสวนผสม) สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอด องค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง	W จุดอ่อน (ภายใน) ๑. ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดจากสาเหตุ - ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม การขยายตัวของชุมชนเมือง ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำเสียจากชุมชน - น้ำเค็มรุกพื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูแล้ง - การสูญเสียพื้นที่ชายฝั่งทะเล - การขายพื้นที่การเกษตรเพื่อทำโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง ซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาพื้นที่การเกษตร ๒. ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรกรรม เนื่องจากวิถีชีวิตทางการเกษตร หรือโครงสร้างด้านการจัดการภาคเกษตรในจังหวัดสมุทรปราการเปลี่ยนแปลงไป เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ขาดผู้สืบทอดอาชีพ และปรับเปลี่ยนการจัดการโดยใช้แรงงานจ้างในการผลิตเป็นหลัก ทำให้ต้องพึ่งพาแรงงานนอกพำนักซึ่งมีทั้งแรงงานจากการใช้เครื่องจักรกลแรงงานที่ใช้แรงงานคน โดยเป็นแรงงานภายในจังหวัด และแรงงานต่างดาว ๓. พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า (มากกว่าร้อยละ ๘๐) เกษตรกรจึงไม่กล้าลงทุนปรับปรุงพื้นที่เพื่อขยายผลผลิตให้มากขึ้น ๔. ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดไม่เป็นเอกภาพ และไม่เพียงพอ ทำให้มีปัญหาเมื่อต้องการนำไปใช้ประโยชน์ ๕. เกษตรกรบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากยังไม่สามารถสร้างความแตกต่างด้านราคาได้อย่างเป็นรูปธรรม ๖. กลุ่ม องค์กร สถาบันเกษตรกรขาดความเข้มแข็งในการดำเนินกิจกรรมในการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูป ๗. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ สื่อสารยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตร และการมีส่วนร่วมรับรู้นโยบายในการส่งเสริมภาคเกษตร ๘. มีผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชากรในจังหวัด
O โอกาส (ภายนอก) ๑ จังหวัดสมุทรปราการมีสนามบินสุวรรณภูมิเป็นศูนย์กลางแหล่งขนถ่ายสินค้าเกษตรกรรม สามารถเชื่อมโยงกับระบบ Logistic ในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒ จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ซึ่งเป็นแหล่งบริโภคขนาดใหญ่ และหลากหลาย ทำให้เป็นข้อได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจการค้าสินค้าเกษตรต่างๆ ๓ นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ ได้แก่ ด้านการพัฒนาด้านการคมนาคม ในการขยายโครงข่ายด้านคมนาคม เช่น การขยายผิวการจราจรรถไฟฟ้า จะช่วยสนับสนุนระบบการขนส่ง และกระจายสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดต้นทุนในการขนส่ง และเกิดความสะดวกในการทำธุรกิจการเกษตร ๔ นโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญกับ Food Safety, Zoning, Smart Farmer, Smart Officer และโครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ นโยบายส่งเสริมการตลาดการผลิต และการซื้อขายสินค้า Online ๕ มีการขยายตัวของแหล่งรับซื้อสินค้า เช่น ห้างสรรพสินค้า ทำให้สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรสู่ผู้บริโภคได้มากขึ้น ๖ มีท่าเรือขนส่งสินค้าภายในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก เป็นการสนับสนุนระบบ Logistic ๗ สถาบันการศึกษาในพื้นที่มีงานวิจัยที่จะสนับสนุนภาคเกษตร และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	SO S_๖O_๔ - ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรมีทักษะที่เหมาะสม ปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามนโยบายการตลาดนำการผลิต S_๔O_๖ - สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่มีชื่อเสียง โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ S_๗O_๔ - ส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรผลิตสินค้ามาตรฐานอินทรีย์ ทดแทนการใช้สารเคมีในการเกษตร S_๘O_๖ - พัฒนารูฏุกิจการค้าสินค้าเกษตร และสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่รู้จัก	WO W_๖O_๔ - พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer W_๖O_๘ - ส่งเสริมให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร W_๔O_๘ - ส่งเสริมให้บุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความรู้ ความสามารถสู่ความเป็นเลิศตามนโยบาย Smart Officer W_๖O_๘ - สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
T ภัยคุกคาม (ภายนอก) ๑ การรุกคืบของภาคอุตสาหกรรม ชุมชนที่อยู่อาศัย และประชากรแฝง ที่รุุกเข้ามาในพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำเกษตรทั้งด้านดิน และแหล่งน้ำ ทำให้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสมลดลง สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม เกิดมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร ทำให้คุณภาพและผลผลิตลดลง ๒ ต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะปัจจัยการผลิต อาหารสัตว์ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่าที่ดิน ค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๓ ความไม่เสถียรภาพทางการเมือง นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรเปลี่ยนแปลง ความความต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตร ๔ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง (Climate Change) และแนวโน้มลักษณะภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นจากภาวะโลกร้อน ทำให้ระบบนิเวศเสื่อมโทรม ส่งผลกระทบต่อระบบการผลิตสินค้าเกษตร ๕ การบริหารจัดการด้านการเกษตรยังไม่มีความเหมาะสมตามที่กำหนด เมื่อประเทศค้าสร้างเงื่อนไขในการส่งออกมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคทางการค้า ๖ ผลกระทบจากภาวะโรคระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้เกษตรกรไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ตามปกติ	ST S_๖T_๔ - ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำเพื่อทำการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ S_๔T_๖ - ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต S_๕T_๗ - ส่งเสริมการผลิตสินค้าตามความเหมาะสมของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เช่น ปลาสด มะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นต้น	WT W_๖T_๑ - ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการและบูรณาการแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์อย่างเป็นรูปธรรม W_๔T_๓ - ปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้มีความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เมืองเกษตรปลอดภัย ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม บนพื้นฐานเกษตรกรรมยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๐”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. สร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็น Smart Farmer มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ ๓ ต่อปี
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการเกษตร ร้อยละ ๓ ต่อปี
๓. สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่การเกษตรได้ จำนวน ๒ ชนิดสินค้า
๔. ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ร้อยละ ๘๐
๕. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ เป็น Smart Officer ร้อยละ ๓๐

๓. ประเด็นการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑	การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
เป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer
	๒. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐาน
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ Smart Farmer ร้อยละ ๓ ต่อปี
	๒. ร้อยละของสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ร้อยละ ๑๐
แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer
	๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
โครงการสำคัญ	๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
	๒. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
	๔. โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
เป้าหมาย	๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น
	๒. ฟาร์ม โรงงาน และสถานประกอบการได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการเกษตร ร้อยละ ๓ ต่อปี ๒. ร้อยละของจำนวนฟาร์ม/โรงงาน/สถานประกอบการที่มายื่นขอรับรองมาตรฐานผ่านการรับรอง ร้อยละ ๘๕
แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรด้วยแนวทาง BCG Model ตลอดโซ่อุปทาน และให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ๒. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และคุณภาพมาตรฐานสินค้า
โครงการสำคัญ	๑. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน ๒. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ๓. ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔. ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ๕. โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานด้วยแนวทาง BCG Model แบบบูรณาการสู่เศรษฐกิจฐานราก
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เป้าหมาย	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรกรเข้าถึงและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ ร้อยละ ๖๐
แนวทางการพัฒนา	ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่
โครงการสำคัญ	๑. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๒. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร ๓. ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เป้าหมาย	การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. พื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู ๒. การบริหารจัดการน้ำมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละของจำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู ร้อยละ ๘๐ ๒. ร้อยละของจำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๘๐
แนวทางการพัฒนา	๑. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน ๒. ร้อยละของจำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำ
โครงการสำคัญ	๑. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ๒. การสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ๓. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงการชลประทาน ๔. สำรวจและประเมินสภาวะทรัพยากรประมง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕	การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของจังหวัด
เป้าหมาย	๑. บุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Officer ๒. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการทำงานเป็นทีมและบูรณาการทำงานร่วมกัน
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการเป็น Smart Officer ร้อยละ ๓๐ ๒. จำนวนส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ มีการบูรณาการทำงานร่วมกัน ๑๓ หน่วยงาน
แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ พัฒนาความรู้ความสามารถสู่ความเป็นเลิศตามนโยบาย Smart Officer ๒. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการและบูรณาการทำงานร่วมกัน
โครงการสำคัญ	๑. โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ๒. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ๓. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๔. ขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ

แผนระดับ ๒ (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนา สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป : การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (High Value Added)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น แนวทางการพัฒนา การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีมูลค่าเพิ่มสูงจากแบบอย่างความสำเร็จในประเทศ การยกระดับขีดความสามารถ ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

แผนระดับ ๓ (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนกระทรวง ๕ ปี และแผน BCG)	แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ “เมืองอุตสาหกรรมสะอาด เกษตรปลอดภัย ท่องเที่ยวอย่างมีคุณค่า พัฒนาเมืองและคุณภาพชีวิตที่ดี ประเด็นการพัฒนา : ส่งเสริมอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมให้มีศักยภาพเพื่อการแข่งขันในระดับสากลและพัฒนาเมืองควบคู่กับการฟื้นฟู อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล แผนงาน : ส่งเสริมเกษตรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และยุทธศาสตร์ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล “กลุ่มจังหวัดอัจฉริยะที่ยั่งยืน (Smart and Sustainability Cluster)” ประเด็นการพัฒนา : พัฒนาการขบวนการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรมด้วยระบบธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ โดยจังหวัดสมุทรปราการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูป สนับสนุนการทำเกษตรรูปแบบใหม่โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการทำเกษตรไปสู่มาตรฐานความปลอดภัย และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และยุทธศาสตร์ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร แนวทางพัฒนา : เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และยุทธศาสตร์ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม” ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ แนวทางการดำเนินการ : การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจใช้ชุมชน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และยุทธศาสตร์ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

สาระสำคัญแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
	“เมืองเกษตรปลอดภัย ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม บนพื้นฐานเกษตรกรรมยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๐”	๑. สร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็น Smart Farmer มีการถ่ายทอดความรู้ อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ ๓ ต่อปี ๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการเกษตร ร้อยละ ๓ ต่อปี ๓. สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ การเกษตรได้ จำนวน ๒ ชนิดสินค้า ๔. ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ร้อยละ ๘๐ ๕. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการเป็น Smart Officer ร้อยละ ๓๐

ประเด็นการพัฒนา ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด	๑. การสร้างความเข้มแข็ง ให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	๓. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาค การเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม	๔. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน	๕. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ ของจังหวัด

โครงการสำคัญ	๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมง สู่มาตรฐาน	๑. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	๑. โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน	๑. โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร
	๒. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๒. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	๒. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกล การเกษตร ทดแทนแรงงานเกษตรกร	๒. โครงการการสนับสนุนการบริหาร จัดการน้ำชลประทาน	๒. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร
	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร	๓. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยี ชีวภาพทางดิน	๓. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงการ ชลประทาน	๓. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
	๔. โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร	๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนา วิสาหกิจชุมชน		๔. โครงการสำรวจและประเมินสถานะ ทรัพยากรประมง	๔. โครงการขับเคลื่อนงานด้านการ เกษตรในระดับพื้นที่
		๕. โครงการส่งเสริมการผลิตและสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัยได้ มาตรฐาน (ปี ๒๕๖๖)			
		๖. โครงการยกระดับการผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานด้วยแนวทาง BCG Model แบบบูรณาการสู่เศรษฐกิจ ฐานราก (ปี ๒๕๖๗-๒๕๗๐)			

๕. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐)
จังหวัดสมุทรปราการ

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	๑.๑ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ Smart Farmer	๓ %	๓%	๓%	๕%	๕%	๑๙%
	๑.๒ ร้อยละของสถาบัน เกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง ในระดับมาตรฐาน	๑๐%	๑๐%	๑๕%	๑๕%	๒๐%	๒๐%
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตและยกระดับมาตรฐาน สินค้าเกษตร	๒.๑ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้าน การเกษตร	๓%	๓%	๓%	๓%	๓%	๑๕%
	๒.๒ ร้อยละของจำนวน ฟาร์ม/โรงงาน/สถาน ประกอบการ ที่มายื่นขอรับ รองมาตรฐานผ่านการรับรอง	๘๕%	๘๕%	๙๐%	๙๐%	๙๕%	๙๕%
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการ แข่งขันภาคการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรม	ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับ การถ่ายทอดเทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้รับไป ประยุกต์ใช้ในพื้นที่	๖%	๖๐%	๗๐%	๗๐%	๘๐%	๖๘%

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน	๔.๑ ร้อยละของจำนวน พื้นที่การเกษตรได้รับการ อนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู	๘๐%	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๙๕%
	๔.๒ ร้อยละของจำนวน พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จาก การบริหารจัดการน้ำ	๘๐%	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๙๕%	๙๕%
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหาร จัดการของจังหวัด	๕.๑ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ บุคลากรของหน่วยงานใน สังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด สมุทรปราการ เป็น Smart Officer	๓๐%	๓๐%	๓๕%	๔๐%	๔๕%	๔๕%
	๕.๒ จำนวนส่วนราชการใน สังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ มีการบูรณาการทำงาน ร่วมกัน	๑๓ หน่วยงาน	๑๓ หน่วยงาน	๑๓ หน่วยงาน	๑๓ หน่วยงาน	๑๓ หน่วยงาน	๑๓ หน่วยงาน

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					รวม ๕ ปี
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร								
๑. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	กษ. สป.	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๑,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๔,๐๐๐.๐๐	๖๐,๐๐๐.๐๐
๒. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	กษจ. สป. สพด. สป. สตส.สป. คป. สมุทรปราการ	๒๔๐,๑๒๗,๐๖๐.๐๐	๒๖๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๘๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๒๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๔๐๐,๑๒๗,๐๖๐.๐๐
๓. สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ศพจ. สป. ปศจ. สป.	๑๑๒,๔๐๐.๐๐	๑๒๒,๐๐๐.๐๐	๑๓๒,๐๐๐.๐๐	๑๔๒,๐๐๐.๐๐	๑๕๒,๐๐๐.๐๐	๖๖๐,๔๐๐.๐๐
๔. พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	สสจ. สป.	๑๕,๘๐๐.๐๐	๑๗,๐๐๐.๐๐	๑๙,๐๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๓,๐๐๐.๐๐	๙๕,๘๐๐.๐๐
๕. โครงการทฤษฎีใหม่	๒	สตส. สป.	๓,๖๔๐.๐๐	๔,๐๐๐.๐๐	๔,๔๐๐.๐๐	๔,๘๐๐.๐๐	๕,๒๐๐.๐๐	๒๒,๐๔๐.๐๐
๖. โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๒	ปศจ. สป.	๔๔,๐๐๐.๐๐	๔๘,๐๐๐.๐๐	๕๒,๐๐๐.๐๐	๕๖,๐๐๐.๐๐	๖๐,๐๐๐.๐๐	๒๖๐,๐๐๐.๐๐
๗. โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ด้านประมง	๒	ปม. สป.	๑๒,๙๒๐.๐๐	๑๔,๐๐๐.๐๐	๑๖,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐.๐๐	๒๐,๐๐๐.๐๐	๘๐,๙๒๐.๐๐
๘. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๒	สตส. สป. กษจ. สป. ปม. สป. ปศจ. สป.	๗๗๖,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๙๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๑๕๐,๐๐๐.๐๐	๔,๗๗๖,๐๐๐.๐๐
๙. พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สพด. สป.	๒๖,๗๐๐.๐๐	๒๙,๐๐๐.๐๐	๓๒,๐๐๐.๐๐	๓๕,๐๐๐.๐๐	๓๘,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๗๐๐.๐๐
๑๐. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	๒	กษ. สป.	๑๔๐,๖๐๐.๐๐	๑๕๐,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๐๐๐.๐๐	๑๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๘๐,๐๐๐.๐๐	๘๐๐,๖๐๐.๐๐
๑๑. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุ	๒	ปศจ. สป.	๖๑,๓๕๐.๐๐	๖๗,๐๐๐.๐๐	๘๓,๐๐๐.๐๐	๘๙,๐๐๐.๐๐	๙๕,๐๐๐.๐๐	๓๙๕,๓๕๐.๐๐
๑๒. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์	๒	ปศจ. สป.	๔๖,๑๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐	๕๔,๐๐๐.๐๐	๕๘,๐๐๐.๐๐	๖๒,๐๐๐.๐๐	๒๗๐,๑๐๐.๐๐
๑๓. โครงการจัดระเบียบการทำประมง	๒	ปม. สป. ศพจ. สป. ศพม. สป.	๒๘๐,๐๕๕.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๒๐,๐๐๐.๐๐	๓๔๐,๐๐๐.๐๐	๓๖๐,๐๐๐.๐๐	๑,๖๐๐,๐๕๕.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๔. โครงการพัฒนาเกษตรกร	๒	กษจ. สป.	๒๙,๐๐๐.๐๐	๓๒,๐๐๐.๐๐	๓๕,๐๐๐.๐๐	๓๘,๐๐๐.๐๐	๔๑๐,๐๐๐.๐๐	๕๔๔,๐๐๐.๐๐
๑๕. โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	๒	ปศจ. สป.	๒๐,๐๐๐.๐๐	๒๒,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	๒๖,๐๐๐.๐๐	๒๘,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐
๑๖. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่	๒	กษจ. สป.	๑๓๑,๕๐๐.๐๐	๑๔๕,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๐๐๐.๐๐	๑๗๕,๐๐๐.๐๐	๑๙๐,๐๐๐.๐๐	๘๐๑,๕๐๐.๐๐
๑๗. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	๒	ศพจ. สป.	๕๒,๐๐๐.๐๐	๕๗,๐๐๐.๐๐	๖๒,๐๐๐.๐๐	๖๗,๐๐๐.๐๐	๗๒,๐๐๐.๐๐	๓๑๐,๐๐๐.๐๐
๑๘. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๒	สสจ. สป.	๓,๖๓๙,๐๐๐.๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๘๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๒,๐๓๙,๐๐๐.๐๐
๑๙. ผูกอบรมเศรษฐกิจขั้นพื้นฐานแก่สมาชิก	๒	สตส. สป.	๖,๐๐๐.๐๐	๖,๖๐๐.๐๐	๗,๒๐๐.๐๐	๗,๘๐๐.๐๐	๘,๔๐๐.๐๐	๓๖,๐๐๐.๐๐
๒๐. ส่งเสริมอาสาสมัครเกษตรกร	๒	สตส. สป.	๔,๖๒๐.๐๐	๕,๐๐๐.๐๐	๕,๔๐๐.๐๐	๕,๘๐๐.๐๐	๖,๒๐๐.๐๐	๒๗,๐๒๐.๐๐
๒๑. การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาให้มีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	๒	สพด. สป.	๙๒,๐๐๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๓๐,๐๐๐.๐๐	๕๕๒,๐๐๐.๐๐
๒๒. หนึ่งตำบล หนึ่งกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๒	สพด. สป.	๓,๐๐๐.๐๐	๓,๓๐๐.๐๐	๓,๖๐๐.๐๐	๓,๙๐๐.๐๐	๔,๒๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐.๐๐
๒๓. โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์กลุ่ม	๒	สตส. สป.	๑,๕๔๓,๙๑๐.๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๙๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๙,๕๔๓,๙๑๐.๐๐
๒๔. โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์	๒	ปม. สป. ศปท. สป.	๓๐๔,๕๐๐.๐๐	๓๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๖๐,๐๐๐.๐๐	๓๙๐,๐๐๐.๐๐	๔๒๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๐๔,๕๐๐.๐๐
๒๕. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย	๒	ศปท. สป.	๑,๑๗๔,๑๔๒.๔๒	๑,๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๙๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๕๗๔,๑๔๒.๔๒
๒๖. โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนประมง	๒	ศปท. สป.	๑๐๒,๒๐๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๓๐,๐๐๐.๐๐	๑๔๐,๐๐๐.๐๐	๖๐๒,๒๐๐.๐๐
๒๗. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร	๒	กษจ. สป.	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๒๒,๐๐๐.๐๐	๑๓๒,๐๐๐.๐๐	๑๔๒,๐๐๐.๐๐	๑๕๒,๐๐๐.๐๐	๖๖๐,๐๐๐.๐๐
๒๘. โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดทำเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	๒	สตส. สป.	๗,๔๓๐.๐๐	๘,๐๐๐.๐๐	๘,๖๐๐.๐๐	๙,๒๐๐.๐๐	๙,๘๐๐.๐๐	๔๓,๐๓๐.๐๐
๒๙. ตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก	๒	สตส. สป.	๖๐๐.๐๐	๗๐๐.๐๐	๘๐๐.๐๐	๙๐๐.๐๐	๑,๐๐๐.๐๐	๔,๐๐๐.๐๐
๓๐. พัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่ม	๒	สตส. สป.	๑,๒๐๐.๐๐	๑,๓๐๐.๐๐	๑,๔๐๐.๐๐	๑,๕๐๐.๐๐	๑,๖๐๐.๐๐	๗,๐๐๐.๐๐
๓๑. ยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ	๒	สตส. สป.	๒๒,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	๒๖,๐๐๐.๐๐	๒๘,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๑๓๐,๐๐๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					รวม ๕ ปี
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
๓๒. การทำบัญชีส่งเสริมการออมพระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เนื่องในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕	๒	สตส. สป.	๑๘,๐๐๐.๐๐	๒๐,๐๐๐.๐๐	๒๒,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	๒๖,๐๐๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐
๓๓. พัฒนาอาชีพชุมชนประมง	๒	ปม. สป.	๑๕๓,๓๐๐.๐๐	๑๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๙๐,๐๐๐.๐๐	๒๑๐,๐๐๐.๐๐	๒๓๐,๐๐๐.๐๐	๙๕๓,๓๐๐.๐๐
๓๔. พัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้	๒	สสจ. สป.	๓,๒๘๐.๐๐	๓,๖๐๐.๐๐	๔,๐๐๐.๐๐	๔,๔๐๐.๐๐	๔,๘๐๐.๐๐	๒๐,๐๘๐.๐๐
๓๕. บริหารจัดการกลุ่มและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	ศวช. ปทุมธานี	๕๒,๔๐๐.๐๐	๕๗,๐๐๐.๐๐	๖๒,๐๐๐.๐๐	๖๗,๐๐๐.๐๐	๗๒,๐๐๐.๐๐	๓๑๐,๔๐๐.๐๐
๓๖. ความร่วมมือพัฒนาตำบล (Smart Tambon)	๒	สพด. สป.	๑๕,๐๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐.๐๐	๑๙,๕๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๙๐,๐๐๐.๐๐
๓๗. ส่งเสริมเคหกิจเกษตรกรในครัวเรือนเกษตรกรสูงวัย	๒	กษจ. สป.	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๔,๐๐๐.๐๐	๔๘,๐๐๐.๐๐	๕๒,๐๐๐.๐๐	๕๖,๐๐๐.๐๐	๒๔๐,๐๐๐.๐๐
๓๘. พัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร	๒	สตส. สป.	๓๘,๑๐๐.๐๐	๔๑,๐๐๐.๐๐	๔๔,๐๐๐.๐๐	๔๗,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐	๒๒๐,๑๐๐.๐๐

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑. โครงการส่งเสริมการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เป็นโครงการบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย กิจกรรมการส่งเสริมการผลิตและแปรรูปด้านพืช เช่น ข้าว มะม่วงน้ำดอกไม้ มะพร้าว สมุนไพร และผักปลอดภัย ผึ้งชันโรง ด้านประมง เช่น ปลาสด ด้านปศุสัตว์ เช่น ผู้ประกอบการ โรงฆ่าสัตว์ และร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์	๑	กษ.สป. ปม. สป. ปศจ. สป.	๒,๒๙๔,๙๐๐.๐๐	-	-	-	-	๒,๒๙๔,๙๐๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					รวม ๕ ปี
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
๒. โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานด้วยแนวทาง BCG Model แบบบูรณาการสู่เศรษฐกิจฐานราก (ปี ๒๕๖๗-๒๕๗๐)	๑	กษ. สป. กษจ. สป. ปม. สป. ปคจ. สป. พณ.สป. พช.สป. มฉก.	-	๒๐,๐๘๖,๖๘๕.๐๐	๒๐,๔๔๔,๐๐๐.๐๐	๒๐,๘๗๓,๐๐๐.๐๐	๒๑,๔๖๔,๐๐๐.๐๐	๘๒,๘๖๗,๖๘๕.๐๐
๓. โครงการตลาดเกษตรกร	๒	กษจ. สป.	๒๓,๐๐๐.๐๐	๒๕,๐๐๐.๐๐	๒๗,๐๐๐.๐๐	๒๙,๐๐๐.๐๐	๓๑,๐๐๐.๐๐	๑๓๕,๐๐๐.๐๐
๔. ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	๒	กษจ. สป.	๑๓๐,๖๕๐.๐๐	๑๔๐,๐๐๐.๐๐	๑๕๐,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๐๐๐.๐๐	๑๗๐,๐๐๐.๐๐	๗๕๐,๖๕๐.๐๐
๕. พัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป	๒	สตส. สป.	๘,๐๐๐.๐๐	๙,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๑,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการประมง	๒	ศพจ. สป.	๓๘๕,๐๐๐.๐๐	๔๓๐,๐๐๐.๐๐	๔๘๐,๐๐๐.๐๐	๕๓๐,๐๐๐.๐๐	๕๘๐,๐๐๐.๐๐	๒,๔๐๕,๐๐๐.๐๐
๗. ส่งเสริมสนับสนุนงานประมง	๒	ปม. สป. ศพม. สป. ศพจ. สป.	๑,๐๖๘,๒๑๒.๐๐	๑,๑๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๖,๕๖๘,๒๑๒.๐๐
๘. ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒	ปม. สป.	๙๘,๘๕๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๓๐,๐๐๐.๐๐	๕๕๘,๘๕๐.๐๐
๙. ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (เขาวขนนกเพาะเลี้ยง)	๒	ศพจ. สป.	๑๔,๖๐๐.๐๐	๑๖,๐๐๐.๐๐	๑๗,๕๐๐.๐๐	๑๙,๐๐๐.๐๐	๒๐,๕๐๐.๐๐	๘๗,๖๐๐.๐๐
๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)	๒	ศพจ. สป.	๑๔,๕๖๐.๐๐	๑๖,๐๐๐.๐๐	๑๗,๕๐๐.๐๐	๑๙,๐๐๐.๐๐	๒๐,๕๐๐.๐๐	๘๗,๕๖๐.๐๐
๑๑. พัฒนากลไกการตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๒	สสจ. สป.	๑๘,๐๐๐.๐๐	๒๐,๐๐๐.๐๐	๒๒,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	๒๖,๐๐๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐
๑๒. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไรนา	๒	กษจ. สป.	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๕,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐	๕๕,๐๐๐.๐๐	๖๐,๐๐๐.๐๐	๒๕๐,๐๐๐.๐๐
๑๓. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒	กษจ. สป. ปม. สป. ปคจ. สป. สตส. สป.	๙๕,๐๙๐.๐๐	๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๑๑๕,๐๐๐.๐๐	๑๒๕,๐๐๐.๐๐	๑๓๕,๐๐๐.๐๐	๕๗๕,๐๙๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					รวม ๕ ปี
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
๑๔. โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	๒	กษ. สป.	๑๐,๓๐๐.๐๐	๑๑,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๔,๐๐๐.๐๐	๖๐,๓๐๐.๐๐
๑๕. โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	๒	ศวพ. ปทุมธานี	๖๖,๗๐๐.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๙๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๖,๗๐๐.๐๐
๑๖. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	๒	ปม. สป. ศพจ. สป. ศพม. สป.	๒,๑๒๐,๑๐๐.๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๙๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๒,๕๒๐,๑๐๐.๐๐
๑๗. โครงการงานสินค้าเกษตรได้มาตรฐาน	๒	ศวพ. ปทุมธานี	๑๑,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๔,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐.๐๐	๖๕,๐๐๐.๐๐
๑๘. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	๒	กษจ. สป.	๖๗,๓๒๐.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๙๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๗,๓๒๐.๐๐
๑๙. โครงการตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	๒	ปศจ. สป.	๙๓,๙๐๐.๐๐	๑๐๓,๐๐๐.๐๐	๑๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๒๓,๐๐๐.๐๐	๑๓๓,๐๐๐.๐๐	๕๖๕,๙๐๐.๐๐
๒๐. ส่งเสริมเกษตรกรแปรรูปในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	๒	สสจ.สป.	๑๘,๔๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	๒๗,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๔๐๐.๐๐
๒๑. โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์	๒	ปศจ. สป.	๑๘,๗๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	๒๗,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๗๐๐.๐๐
๒๒. โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	๒	กษจ. สป.	๗๕,๐๐๐.๐๐	๘๓,๐๐๐.๐๐	๙๑,๐๐๐.๐๐	๙๙,๐๐๐.๐๐	๑๐๗,๐๐๐.๐๐	๔๕๕,๐๐๐.๐๐
๒๓. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	๒	สพด. สป.	๑๓๑,๙๔๐.๐๐	๑๔๕,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๐๐๐.๐๐	๑๗๕,๐๐๐.๐๐	๑๙๐,๐๐๐.๐๐	๘๐๓,๙๔๐.๐๐
๒๔. ส่งเสริมการอารักขาพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	กษจ. สป.	๘๒,๕๐๐.๐๐	๙๐,๐๐๐.๐๐	๙๘,๐๐๐.๐๐	๑๐๖,๐๐๐.๐๐	๑๑๔,๐๐๐.๐๐	๔๙๐,๕๐๐.๐๐
๒๕. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร	๒	กษจ. สป.	๖๖,๕๐๐.๐๐	๗๓,๐๐๐.๐๐	๘๐,๐๐๐.๐๐	๘๗,๐๐๐.๐๐	๙๔,๐๐๐.๐๐	๔๐๐,๕๐๐.๐๐
๒๖. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ	๒	กษจ. สป.	๑๙,๐๐๐.๐๐	๒๑,๐๐๐.๐๐	๒๓,๐๐๐.๐๐	๒๕,๐๐๐.๐๐	๒๗,๐๐๐.๐๐	๑๑๕,๐๐๐.๐๐
๒๗. ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒	กษจ. สป.	๒๑๗,๐๐๐.๐๐	๒๔๐,๐๐๐.๐๐	๒๗๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๓๐,๐๐๐.๐๐	๑,๓๕๗,๐๐๐.๐๐
๒๘. ส่งเสริมศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี	๒	ศวข. ปทุมธานี	๒๘,๐๐๐.๐๐	๓๑,๐๐๐.๐๐	๓๔,๐๐๐.๐๐	๓๗,๐๐๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	๑๗๐,๐๐๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					รวม ๕ ปี
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๑. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒	ปศจ. สป.	๗๗,๒๐๐.๐๐	๘๕,๐๐๐.๐๐	๙๓,๐๐๐.๐๐	๑๐๑,๐๐๐.๐๐	๑๐๙,๐๐๐.๐๐	๕๖๕,๒๐๐.๐๐
๒. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ทดแทนแรงงานเกษตรกร	๒	กษจ. สป.	๓๓,๒๐๐.๐๐	๓๖,๐๐๐.๐๐	๓๙,๐๐๐.๐๐	๔๒,๐๐๐.๐๐	๔๕,๐๐๐.๐๐	๑๙๕,๒๐๐.๐๐
๓. ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	๒	สพด. สป.	๒๗,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๓,๐๐๐.๐๐	๓๖,๐๐๐.๐๐	๓๙,๐๐๐.๐๐	๑๖๕,๐๐๐.๐๐

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๑. การจัดงานวันพระบิดาแห่งฝนหลวง	๒	กษ. สป.	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	๒๐๐,๐๐๐.๐๐
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร	๒	กษจ. สป.	๓,๐๐๐.๐๐	๓,๓๐๐.๐๐	๓,๖๐๐.๐๐	๓,๙๐๐.๐๐	๔,๒๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐.๐๐
๓. ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	๒	กษจ. สป.	๗๘,๘๐๐.๐๐	๘๗,๐๐๐.๐๐	๙๕,๐๐๐.๐๐	๑๐๓,๐๐๐.๐๐	๑๑๑,๐๐๐.๐๐	๔๗๔,๘๐๐.๐๐
๔. โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	๒	สพด. สป.	๗,๒๐๐.๐๐	๘,๐๐๐.๐๐	๘,๘๐๐.๐๐	๙,๖๐๐.๐๐	๑๐,๔๐๐.๐๐	๔๔,๐๐๐.๐๐
๕. พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	๒	สพด. สป.	๓๖๙,๒๐๐.๐๐	๔๑๐,๐๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๔๙๐,๐๐๐.๐๐	๕๓๐,๐๐๐.๐๐	๒,๒๔๙,๒๐๐.๐๐
๖. ศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดิน	๒	สพด. สป.	๑๔,๖๐๘.๐๐	๑๖,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐.๐๐	๒๐,๐๐๐.๐๐	๒๒,๐๐๐.๐๐	๙๐,๖๐๘.๐๐
๗. ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	๒	สพด. สป.	๖๙,๐๐๐.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๘๐,๐๐๐.๐๐	๘๕,๐๐๐.๐๐	๙๐,๐๐๐.๐๐	๓๙๙,๐๐๐.๐๐
๘. การจัดการน้ำชลประทาน	๒	คป. สมุทรปราการ	๑,๘๒๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๑,๐๒๐,๐๐๐.๐๐
๙. การสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำชลประทาน	๒	คป. สมุทรปราการ	๑๓,๕๖๖,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๙,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๘๒,๕๖๖,๐๐๐.๐๐
๑๐. โครงการกำจัดวัชพืช	๒	คป. ชลหารพิจิตร	๔๙๙,๗๘๒.๐๕	๕๕๐,๐๐๐.๐๐	๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๖๕๐,๐๐๐.๐๐	๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๙๙๙,๗๘๒.๐๕
๑๑. งานชุดลอกคลอง	๒	คป. ชลหารพิจิตร	๔๗๒,๐๐๐.๐๐	๕๒๐,๐๐๐.๐๐	๕๗๐,๐๐๐.๐๐	๖๒๐,๐๐๐.๐๐	๖๗๐,๐๐๐.๐๐	๒,๘๕๒,๐๐๐.๐๐
๑๒. ค่าบำรุงรักษาและบริหารการส่งน้ำโครงการ	๒	คป. ชลหารพิจิตร	๔,๒๘๕,๔๑๗.๔๐	๔,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๙๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๕,๔๙๕,๔๑๗.๔๐
๑๓. ปรับปรุงทางรับน้ำปากคลองระบายน้ำสุวรรณภูมิ	๒	คป. ชลหารพิจิตร	๙,๗๐๕,๒๘๕.๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๙,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๖๗,๗๐๕,๒๘๕.๐๐
๑๔. ปรับปรุงสะพานข้ามประตูระบายน้ำชลหารพิจิตร กม. ๓๐+๐๐๐ ขนาดกว้าง ๗ เมตร ยาว ๒๔ เมตร	๒	คป. ชลหารพิจิตร	๖,๔๙๗,๐๑๐.๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๑,๙๙๗,๐๑๐.๐๐
๑๕. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงการชลประทาน	๒	คป. ชลหารพิจิตร	๒๐,๒๔๒,๒๙๖.๗๕	๒๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๒๐,๒๔๒,๒๙๖.๗๕
๑๖. โครงการป้องกันน้ำเค็ม	๒	คป. พระองค์ไชยานุ	๘๔,๖๐๐.๐๐	๙๓,๐๐๐.๐๐	๑๐๑,๐๐๐.๐๐	๑๐๙,๐๐๐.๐๐	๑๑๗,๐๐๐.๐๐	๕๐๔,๖๐๐.๐๐
๑๗. โครงการซ่อมแซมและบำรุงรักษา	๒	คป. พระองค์ไชยานุ	๑๐,๗๙๘,๐๐๐.๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๗๐,๗๙๘,๐๐๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					รวม ๕ ปี
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
๑๘. สร้างความตระหนักในการรักษาทรัพยากรดิน	๒	สพด. สป.	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๓,๐๐๐.๐๐	๓๖,๐๐๐.๐๐	๓๙,๐๐๐.๐๐	๔๒,๐๐๐.๐๐	๑๘๐,๐๐๐.๐๐
๑๙. การจัดการทรัพยากรประมง(ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ)	๒	ศพจ. สป.	๑๕๔,๐๐๐.๐๐	๑๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๘๕,๐๐๐.๐๐	๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๑๕,๐๐๐.๐๐	๙๒๙,๐๐๐.๐๐
๒๐. สำรวจและประเมินสภาวะทรัพยากรประมง	๒	ศพม. สป.	๖๑๒,๘๐๐.๐๐	๖๗๐,๐๐๐.๐๐	๗๓๐,๐๐๐.๐๐	๗๙๐,๐๐๐.๐๐	๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๓,๖๕๒,๘๐๐.๐๐

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการของจังหวัด

๑. โครงการบุคลากรภาครัฐ	๒	ปม. สป. สสจ. สป. ปศจ. สป. สตส. สป. ศพจ. สป. ศปท. สป.	๑๓,๖๓๗,๘๙๔.๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๙,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๘๒,๖๓๗,๘๙๔.๐๐
๒. โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๒	กษจ. สป.	๑,๙๘๐.๐๐	๒,๒๐๐.๐๐	๒,๔๐๐.๐๐	๒,๖๐๐.๐๐	๒,๘๐๐.๐๐	๑๑,๙๘๐.๐๐
๓. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	๒	ปศจ. สป.	๑๓,๕๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐.๐๐	๑๙,๕๐๐.๐๐	๘๒,๕๐๐.๐๐
๔. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒	ปม. สป.	๙,๗๐๐.๐๐	๑๐,๗๐๐.๐๐	๑๑,๗๐๐.๐๐	๑๒,๗๐๐.๐๐	๑๓,๗๐๐.๐๐	๕๘,๕๐๐.๐๐
๕. ขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่	๒	กษ. สป.	๒๗,๓๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓๓,๐๐๐.๐๐	๓๖,๐๐๐.๐๐	๓๙,๐๐๐.๐๐	๑๖๕,๓๐๐.๐๐
๖. บริหารจัดการโครงการ	๒	ศวข. ปทุมธานี	๕๐,๐๐๐.๐๐	๕๕,๐๐๐.๐๐	๖๐,๐๐๐.๐๐	๖๕,๐๐๐.๐๐	๗๐,๐๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐.๐๐
๗. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์	๒	กษจ. สป.	๓๔,๒๐๐.๐๐	๓๗,๐๐๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๓,๐๐๐.๐๐	๔๖,๐๐๐.๐๐	๒๐๐,๒๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น			๓๓๙,๗๑๐,๐๐๒.๖๒	๓๘๖,๑๐๐,๘๘๕.๐๐	๔๑๙,๔๘๙,๔๐๐.๐๐	๔๕๒,๙๓๙,๖๐๐.๐๐	๔๘๖,๙๒๐,๘๐๐.๐๐	๒,๐๘๕,๑๖๐,๖๘๗.๖๒

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ ๑ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณอื่น (เอกชน กองทุน เงินกู้)

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด : ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมให้มีศักยภาพ เพื่อการแข่งขันในภูมิภาคอาเซียน โดยพัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนงาน : บูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

แผนพัฒนาการเกษตร ที่ ๒ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ปี ๒๕๖๖
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ให้มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร มุ่งหวังให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และเป็นการสร้างความมั่นคงด้านอาหารอย่างยั่งยืน จากข้อมูลปี ๒๕๖๓ พบว่าสินค้าเกษตรด้านพืช (ข้าว มะม่วง มะพร้าว กะเจต และกล้วย) มีการรับรองมาตรฐานปลอดภัย GAP ไปแล้วเพียงร้อยละ ๓ เท่านั้น จึงจำเป็นต้องส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้รับมาตรฐานปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น ในปี ๒๕๖๓ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการตลาดของสินค้าเกษตร โดยให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ภายใต้ นโยบาย “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” ระหว่างองค์กรภาคี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ไปรษณีย์ไทย และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เป็นการบูรณาการความร่วมมือ ภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิตเชิงปฏิบัติการลงในพื้นที่ครอบคลุมทุกชุมชน เพื่อผลักดันให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรและอาหารคุณภาพของโลก เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายตามยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร และการขับเคลื่อนนโยบาย “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” จังหวัดสมุทรปราการมีความจำเป็นมากในการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดให้มีคุณภาพได้มาตรฐานความปลอดภัย โดยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น การใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น การส่งเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดรายได้แก่เกษตรกรในจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นการสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยให้หลากหลายมากยิ่งขึ้นด้วย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน และนำองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงฆ่าสัตว์ ร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค ๓. เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตร สร้างเครือข่ายและเพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนสินค้าเกษตรได้รับการส่งเสริมให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย พร้อมทั้งการอนุรักษ์และฟื้นฟู ๖ ชนิด ได้แก่ ข้าว มะม่วง มะพร้าว พืชผักสมุนไพร ชันโรง และปลาสด ๒. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและมะม่วง (สวนเก่า) ได้รับการตรวจประเมินแปลง ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๓. เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง (สวนใหม่) และเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ผ่านการเตรียมความพร้อมด้านมาตรฐานความปลอดภัยด้านพืช ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๔. เกษตรกรที่ได้รับการตรวจประเมินฟาร์มปลาสดและผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๕. ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์และร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านมาตรฐานความปลอดภัย (๗๔ ราย) ๖. รายได้จากการจัดจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ไม่ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๗. คู่ธุรกิจที่เจรจาตกลงหรือร่วมมือทำการค้าร่วมกันไม่น้อยกว่า ๑๐ คู่ค้า โดยมีข้อตกลงซื้อขายจากการเจรจาธุรกิจ ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกอำเภอในจังหวัดสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าวปลอดภัยและได้มาตรฐาน งบประมาณ : ๒๖๖,๖๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สมุทรปราการคุณภาพเชิงการค้า งบประมาณ : ๖๑๓,๑๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตมะพร้าวน้ำหอมเพื่อการค้า งบประมาณ : ๒๐๔,๑๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรและพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ งบประมาณ : ๓๗๑,๖๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงชันโรงปลอดภัยสร้างรายได้ งบประมาณ : ๑๓๕,๗๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตพลาสติกให้ได้มาตรฐาน GAP เพื่อเชื่อมโยงการยื่นขอใช้ตรา GI พลาสติกบางบ่อ งบประมาณ : ๖๓๒,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ โรงฆ่าสัตว์ และร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ภายในจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ : ๗๑,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ ๒. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ ๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ ๔. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ ๕. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒,๒๙๔,๙๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (OUTPUT)	ผลผลิต ๑. เกษตรกรได้รับความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ๒. ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ ร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ ๓. เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยมากขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (OUTCOME)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ ๑. เกษตรกรสามารถใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาที่ได้รับไปพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด ๒. ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัยได้มาตรฐาน ดีต่อสุขภาพ ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมให้มีศักยภาพ เพื่อการแข่งขันในระดับสากล และพัฒนาเมืองควบคู่กับการฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล

แผนงาน ส่งเสริมเกษตรกรรมผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานด้วยแนวทาง BCG Model แบบบูรณาการสู่เศรษฐกิจฐานราก
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงจากแบบอย่างความสำเร็จในประเทศ อีกทั้งรัฐบาลกำหนดส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ซึ่งในแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ยุทธศาสตร์ที่ ๒ มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการโซ่การผลิตสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร มุ่งหวังให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย (Food safety) และเป็นการสร้างความมั่นคงด้านอาหารอย่างยั่งยืน อีกทั้ง รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการตลาดของสินค้าเกษตร โดยให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ภายใต้นโยบาย “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” ระหว่างองค์กรภาคี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ไปรษณีย์ไทย และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เป็นการบูรณาการความร่วมมือผลักดันให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรและอาหารคุณภาพของโลก จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตอนปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยาและเหนืออ่าวไทยลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มดินตะกอน มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางจังหวัด และมีลำคลองมากมาย สภาพพื้นที่จึงเหมาะแก่การทำเกษตรทั้งการปลูกพืชและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการมีสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญและมีสินค้าเกษตรที่ชื่อเสียงได้รับการรับรองเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ๓ ชนิด ได้แก่ ปลาสลิด มะม่วงน้ำดอกไม้คึ่งบางกะเจ้า และมะม่วงน้ำดอกไม้สมุทรปราการ นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๕ ยังมีสินค้าเกษตรสำคัญอีก ได้แก่ ข้าว ผักปลอดภัย กล้วยน้ำว่า และน้ำผึ้งชันโรง ซึ่งช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ สินค้าเกษตรในจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
	สมุทรปราการราคาปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ ๑๐ - ๒๐ และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค สารารถช่วยบรรเทาการขาดแคลนอาหารในพื้นที่ได้ ทั้งนี้ใน ๒๕๖๔ จังหวัดสมุทรปราการมีประชากร จำนวน ๑.๓๖ ล้านคน อีกทั้งเป็นจังหวัดรองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองทั้งภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลให้พื้นที่เกษตรกรรมลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นภาคเกษตรกรรมจังหวัดสมุทรปราการ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องแสวงรักษาเพื่อเป็นแหล่งสร้างความมั่นคงทางอาหารให้แก่ประชาชนภายในจังหวัดสมุทรปราการ แต่อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลปี ๒๕๖๔ พบว่าสินค้าเกษตรทั้งด้านพืช ด้านประมงและด้านปศุสัตว์ มีการรับรองมาตรฐานปลอดภัย GAP ไปแล้วเพียงร้อยละ ๔ เท่านั้น จึงจำเป็นต้องส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้รับมาตรฐานปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง และต้องพัฒนาระดับกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ด้วยแนวทาง BCG Model เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตรให้ได้รับมาตรฐาน มีคุณภาพ และยกระดับกระบวนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมส่งต่อผลผลิตที่ปลอดภัยสู่ผู้บริโภค อีกทั้งมูลค่าสินค้าที่เพิ่มขึ้น สามารถสร้างทั้งต่อเกษตรกรและชุมชนสร้างรายได้ให้กับระบบเศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) และเป็นสร้างแรงจูงใจสำคัญให้เกษตรกรในการทำการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่อุปทาน(Value Chain) ด้วยแนวทาง BCG Modelและนำองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงฆ่าสัตว์ ร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค ๓. เพื่อเชื่อมโยงสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานสู่ผู้บริโภคด้วยการขยายช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าการเกษตร การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ การสร้างเครือข่ายและเพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรและระบบเศรษฐกิจฐานราก
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนสินค้าเกษตรได้รับการยกระดับให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน ด้วยแนวทาง BCG Model จำนวน ๗ ชนิด ได้แก่ ข้าว มะม่วง กล้วยน้ำว้า พืชผักสมุนไพร ชั้นโรงพลาสติกและเปิดปากน้ำ ๒. เกษตรกรได้ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่อุปทาน ด้วยแนวทาง BCG Model สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ ๓. เกษตรกรที่ได้รับการตรวจประเมินฟาร์มพลาสติกและผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และเข้าสู่กระบวนการขอรับตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ตามภูมิศาสตร์ (GI) ๔. ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์และร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านมาตรฐานความปลอดภัย (๗๔ ราย)

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕. มีระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรสำคัญ อย่างน้อย ๑ ชนิดสินค้า ๖. รายได้จากการจัดจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ไม่ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๔. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ
๕. กิจกรรมหลัก	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานด้วยแนวทาง BCG Model
ต้นน้ำ	
๕.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม : พัฒนาคุณภาพดินโดยปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง งบประมาณ : ๒๒๙,๔๒๕ บาท ผู้รับผิดชอบ : สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: เพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลาสดให้ได้รับมาตรฐาน GAP กรมประมงเพื่อเชื่อมโยงการยื่นขอใช้ตรา GI งบประมาณ : ๗๓๗,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: การยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช (มะม่วงน้ำดอกไม้ ข้าวกล้วยน้ำว้า ชันโรง สมุนไพรและพืชผัก) งบประมาณ : ๑,๕๓๗,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์สายพันธุ์เป็ดปากน้ำ (นวัตกรรมการผลิตตู้ฟักไข่อย่างง่าย) งบประมาณ : ๓๒,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กลางน้ำ	
๕.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ โรงฆ่าสัตว์ และร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ภายในจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ : ๑๐๖,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: ยกระดับมะม่วงน้ำดอกไม้ให้ได้คุณภาพเพื่อการส่งออกและการแปรรูปมะม่วงน้ำดอกไม้ตากเกรด งบประมาณ : ๔๐๙,๒๖๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

หัวข้อ	รายละเอียด
๕.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: การเพิ่มมูลค่าของส่วนเหลือทิ้งของพลาสติก งบประมาณ : ๖๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๕.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: พัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยแนวทาง BCG Model งบประมาณ : ๘๓,๙๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: พัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ : ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปลายน้ำ	
๕.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: จัดงาน “พลาสติกบางบ่อ ออนไลน์ทั่วโลก” งบประมาณ : ๕,๕๒๕,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานพัฒนาการชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ
๕.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: จัดงาน "การจัดงานมหกรรมมะม่วงน้ำดอกไม้และของดีเมืองปากน้ำ" งบประมาณ : ๙,๐๒๕,๕๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานพัฒนาการชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๕.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับโดยเทคโนโลยีรหัสคิวอาร์ของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ : ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๕.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: อำนวยความสะดวกและติดตามผลการดำเนินงาน งบประมาณ : ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานพัฒนาการชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๕.๑๔ กิจกรรมหลักที่ ๑๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม: การพัฒนาช่องทางการตลาดดิจิทัล (Digital Marketing) สำหรับวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ : - บาท (งบประมาณจากแหล่งอื่น) ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ และสำนักงานพัฒนาการชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ
๖. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ ๓. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ ๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ ๕. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ ๖. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ ๗. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ๘. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๘. งบประมาณ	๒๐,๐๘๖,๖๘๕ บาท (งบจังหวัด)
๙. ผลผลิต (output)	ผลผลิต ๑. เกษตรกรได้ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่อุปทาน ด้วยแนวทาง BCG Model สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒. ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ ร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ ๓. เกษตรกรสามารถเชื่อมโยงขยายตลาดการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยได้หลายหลากช่องทาง
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาที่ได้รับไปพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ยกระดับกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานด้วยแนวทาง BCG Model ๒. เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์พื้นที่เกษตรกรรมอย่างเต็มศักยภาพโดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรเป็นรูปแบบ Zero Waste ๓. ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัยได้มาตรฐาน ดีต่อสุขภาพ ๔. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความหวงแหนรักษาพื้นที่เกษตรกรรม

คำอธิบายอักษรย่อของหน่วยงาน

ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กษ. สป.	=	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
กษจ. สป.	=	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
ปม. สป.	=	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ
ปศจ. สป.	=	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ
สสจ. สป.	=	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
สพด. สป.	=	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ
คป. สมุทรปราการ	=	โครงการชลประทานสมุทรปราการ
สตส. สป.	=	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรปราการ
คบ. ชลหารพิจิตร	=	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
คบ. พระองค์ไชยานุชิต	=	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต
ศปท. สป.	=	ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเลสมุทรปราการ
ศพจ. สป.	=	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสมุทรปราการ
ศพม. สป.	=	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ
ศวข. ปทุมธานี	=	ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
ศวพ. ปทุมธานี	=	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี
ศम्म. กจ.	=	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (กาญจนบุรี)

นอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พณจ. สป.	=	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ
สก. สว.	=	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
มฉก. หรือ HCU	=	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ภาคผนวก